

Śródroczne rozszerzone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA za II kwartał 2008

sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Spis treści

Spis treści	1
1. Wybrane dane finansowe	2
2. Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA	4
3. Jednostkowe sprawozdanie Fortis Bank Polska SA	9
4. Najważniejsze czynniki kształtujące skonsolidowane wyniki Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA w I półroczu 2008 roku.	14
5. Dane informacyjne o Grupie Kapitałowej Fortis Bank Polska SA	16
6. Zasady Rachunkowości	18
7. Sprawozdawczość w ramach segmentów	35
8. Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję	43
9. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat	44
10. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego bilansu	46
11. Adekwatność kapitału i płynność finansowa	49
12. Porównywalność z opublikowanymi wcześniej raportami	52
13. Informacja dodatkowa	53

1. Wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	W tys. PLN		W tys. EUR	
	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartały 2007 (narastająco)	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartały 2007 (narastająco)
Przychody z tytułu odsetek	467 186	252 494	134 341	65 607
Przychody z tytułu prowizji	104 300	64 703	29 992	16 812
Razem przychody netto	355 181	263 177	102 134	68 383
Zysk brutto	152 361	103 058	43 812	26 778
Zysk netto	122 885	86 437	35 336	22 459
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej netto	1 585 094	-1 447 169	455 802	-376 025
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-800 021	152 723	-230 050	39 683
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	845 797	133 683	243 213	34 735
Przepływy pieniężne netto razem	1 630 870	-1 160 763	468 965	-301 607
Aktywa razem	18 377 926	11 937 171	5 479 079	3 169 890
Zobowiązania wobec banków	8 409 344	5 309 536	2 507 109	1 409 936
Zobowiązania wobec klientów	7 772 390	5 192 205	2 317 211	1 378 779
Kapitały własne	1 271 356	1 064 907	379 034	282 784
Liczba akcji	16 771 180	16 771 180	16 771 180	16 771 180
Wartość księgowa na 1 akcję (w PLN/EUR)	75,81	63,50	22,60	16,86
Rozwodniona wartość księgowa na 1 akcję (w PLN/EUR)	75,81	63,50	22,60	16,86
Współczynnik adekwatności kapitałowej	11,01	9,47	-	-
Podstawowy zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	7,33	5,15	2,11	1,34
Rozwodniony zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	7,33	5,15	2,11	1,34

Wybrane jednostkowe dane finansowe

Przychody z tytułu odsetek	467 127	252 494	134 325	65 607
Przychody z tytułu prowizji	101 427	64 703	29 166	16 812
Razem przychody netto	352 283	263 177	101 301	68 383
Zysk brutto	151 737	103 058	43 633	26 778
Zysk netto	122 388	86 437	35 193	22 459
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej netto	1 596 423	-1 447 169	459 059	-376 025
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-799 965	152 723	-230 034	39 683
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	845 797	133 683	243 213	34 735
Przepływy pieniężne netto razem	1 642 255	-1 160 763	472 238	-301 607
Aktywa razem	18 394 917	11 937 171	5 484 144	3 169 890
Zobowiązania wobec banków	8 409 344	5 309 536	2 507 109	1 409 936
Zobowiązania wobec klientów	7 791 316	5 192 205	2 322 854	1 378 779
Kapitały własne	1 270 154	1 064 907	378 676	282 784
Liczba akcji	16 771 180	16 771 180	16 771 180	16 771 180
Wartość księgowa na 1 akcję (w PLN/EUR)	75,73	63,50	22,58	16,86
Rozwodniona wartość księgowa na 1 akcję (w PLN/EUR)	75,73	63,50	22,58	16,86
Współczynnik adekwatności kapitałowej	10,88	9,47	-	-
Podstawowy zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	7,30	5,15	2,10	1,34
Rozwodniony zysk przypadający na 1 akcję (PLN)	7,30	5,15	2,10	1,34

Zasady konwersji PLN na EURO

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2008 roku i porównawcze dane finansowe za pierwsze półrocze 2007 przeliczone zostały na EURO według następujących zasad:

- pozycje aktywów i pasywów bilansu oraz wartość księgową na 1 akcję na koniec pierwszego półrocza 2008 roku przeliczono na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 30 czerwca 2008 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 30 czerwca 2008 roku, tj. 1 EUR = 3,3542 PLN; dane porównawcze na koniec pierwszego półrocza 2007 roku zostały przeliczone na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 29 czerwca 2007 roku, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 29 czerwca 2007 roku, tj. 1 EUR = 3,7658 PLN;
- pozycje rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych oraz zysk na akcję na koniec pierwszego półrocza 2008 roku przeliczono na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do czerwca 2008 roku, tj. 1 EUR = 3,4776 PLN ; dane porównawcze na koniec pierwszego półrocza 2007 zostały przeliczone na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do czerwca 2007 roku, tj. 1 EUR = 3,8486 PLN.

2. Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA

Skonsolidowany rachunek zysków i strat (w tys. PLN)		II kwartał 2008	II kwartał 2008 (narastająco)	II kwartał 2007*	II kwartał 2007* (narastająco)
Przychody z tytułu odsetek	Nota 9.1	252 673	467 186	134 403	252 494
Koszty z tytułu odsetek	Nota 9.2	-156 504	-284 051	-65 767	-122 890
Wynik z tytułu odsetek		96 169	183 135	68 636	129 604
Przychody z tytułu prowizji	Nota 9.3	52 933	104 300	34 409	64 703
Koszty z tytułu prowizji	Nota 9.4	-3 008	-6 038	-2 754	-4 525
Wynik z tytułu prowizji		49 925	98 262	31 655	60 178
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji		-	-	-	600
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	Nota 9.5	34 233	66 273	36 218	67 977
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży		-	-	-432	319
Wynik na transakcjach zabezpieczających		110	56	-91	-113
Pozostałe przychody		4 143	7 455	2 322	4 612
Razem przychody netto		184 580	355 181	138 308	263 177
Koszty osobowe		-50 408	-95 575	-39 424	-76 084
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych		-9 265	-17 256	-4 713	-10 195
Pozostałe koszty		-37 173	-66 076	-30 551	-61 443
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	Nota 9.6	-4 057	-23 913	-3 672	-12 397
Zysk brutto		83 677	152 361	59 948	103 058
Podatek dochodowy		-16 098	-29 476	-11 619	-16 621
Zysk netto		65 579	122 885	48 329	86 437

*Za II kwartały 2007 roku zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA.

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję (PLN)

	Nota 8	
Zysk netto (w PLN)		122 885 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		16 771 180
Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)		7,33
		5,15
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych		16 771 180
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)		7,33
		5,15

Skonsolidowany bilans (w tys. PLN)		30 czerwca 2008	31 grudnia 2007*	30 czerwca 2007*
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota 10.1	3 231 063	1 590 463	1 666 169
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 10.3.1	305 977	253 301	185 211
Należności od banków	Nota 10.2.1	421 646	228 525	180 819
Należności od klientów	Nota 10.2.2	12 641 182	11 172 026	8 991 100
Inwestycje - dostępne do sprzedaży	Nota 10.4	1 359 103	603 235	465 554
Rzeczowy majątek trwały		117 773	113 816	90 051
Wartości niematerialne		23 815	22 287	19 260
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		33 037	33 873	32 052
Pozostałe aktywa		244 330	193 488	306 955
Razem aktywa		18 377 926	14 211 014	11 937 171
Pasywa				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 10.3.2	275 438	201 381	120 389
Zobowiązania wobec banków	Nota 10.5.1	8 409 344	5 895 545	5 309 536
Zobowiązania wobec klientów	Nota 10.5.2	7 772 390	6 307 428	5 192 205
Bieżące zobowiązania podatkowe		14 691	26 601	17 322
Zobowiązania podporządkowane		335 420	358 200	-
Pozostałe zobowiązania		283 901	251 929	219 182
Rezerwy		15 386	15 974	13 630
Zobowiązania ogółem		17 106 570	13 057 058	10 872 264
Kapitały własne				
Kapitał zakładowy		503 135	503 135	503 135
Kapitał zapasowy		308 656	308 656	308 814
Pozostałe kapitały		344 983	183 200	183 200
Kapitał z aktualizacji wyceny		-9 008	-2 818	-868
Zyski zatrzymane		705	-15 811	-15 811
Wynik roku bieżącego		122 885	177 594	86 437
Kapitały własne ogółem		1 271 356	1 153 956	1 064 907
Pasywa ogółem		18 377 926	14 211 014	11 937 171

*Za II kwartały 2007 roku, oraz za rok 2007 zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA.

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za dwa kwartały 2007 roku (w tys. PLN)*

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2007	503 135	308 814	92 455	-	74 934	2 167	981 505
Wynik roku bieżącego	-	-	-	86 437	-	-	86 437
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-2 106	-2 106
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-1 641	-1 641
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	712	712
Razem dochody w II kwartale 2007 roku	-	-	-	86 437	-	-3 035	83 402
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-108 266	-	108 266	-	-
Stan na 30.06.2007	503 135	308 814	-15 811	86 437	183 200	-868	1 064 907

*Za II kwartały 2007 roku zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok 2007 (w tys. PLN)*

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2007	503 135	308 814	92 455	-	74 934	2 167	981 505
Wynik roku bieżącego	-	-	-	177 594	-	-	177 594
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-6 857	-6 857
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	703	703
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	1 169	1 169
Razem dochody w II kwartale 2007 roku	-	-	-	177 594	-	-4 985	172 609
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-108 266	-	108 266	-	-
Koszty emisji	-	-158	-	-	-	-	-158
Stan na 31.12.2007	503 135	308 656	-15 811	177 594	183 200	-2 818	1 153 956

*Za 2007 rok zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA.

**Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za dwa kwartały 2008 roku
(w tys. PLN)**

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2008	503 135	308 656	161 783	-	183 200	-2 818	1 153 956
Korekta konsolidacyjna	-	-	705	-	-	-	705
Skorygowany stan na 1.01.2008	503 135	308 656	162 488	-	183 200	-2 818	1 154 661
Wynik roku bieżącego	-	-	-	122 885	-	-	122 885
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-7 642	-7 642
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	1 452	1 452
Razem dochody w II kwartale 2008 roku	-	-	-	122 885	-	-6 190	116 695
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-161 783	-	161 783	-	-
Stan na 30.06.2008	503 135	308 656	705	122 885	344 983	-9 008	1 271 356

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (w tys. PLN)	II kwartały 2008 (narastająco)	2007 rok*	II kwartały 2007* (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	1 590 779	2 827 141	2 827 141
Korekta konsolidacyjna	11 385	-	-
Skorygowane środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	1 602 164	2 827 141	2 827 141
Zysk brutto	152 361	214 607	103 058
Korekty z tytułu:	1 432 733	-3 007 524	-1 550 227
Amortyzacja	17 256	25 257	10 195
Odpisy z tytułu utraty wartości	22 310	26 205	1 398
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-22 780	-3	-
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	1 927	13 773	1 727
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań operacyjnych:	1 454 982	-3 047 792	-1 551 518
- aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21 381	33 822	20 920
- należności od banków	-193 242	-29 415	18 302
- należności od klientów	-1 490 268	-4 219 657	-2 016 217
- zmiana stanu inwestycji dostępnych do sprzedaży	-4 286	11 677	-3 896
- zobowiązania wobec banków	1 667 640	-315 164	219 876
- zobowiązania wobec klientów	1 475 120	1 680 071	564 848
- pozostałe aktywa i zobowiązania	-21 363	-209 126	-355 351
Podatek dochodowy (bieżący i odroczony)	-40 962	-24 964	-12 029
Przepływy z działalności operacyjnej netto	1 585 094	-2 792 917	-1 447 169
Nabycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	-775 926	-667 467	-128 448
Nabycie składników majątku trwałego i wartości niematerialnych	-23 690	- 87 723	-39 130
Zbycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	-	702 283	318 465
Zbycie składników majątku trwałego	539	3 703	2 917
Inne wydatki inwestycyjne	-944	-7 173	-1 081
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-800 021	-56 377	152 723
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	358 200	-
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	982 629	2 149 206	285 572
Spłata kredytów i pożyczek	-136 832	-894 474	-151 889
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	845 797	1 612 932	133 683
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na koniec okresu	3 233 034	1 590 779	1 666 378
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów netto	1 630 870	- 1 236 362	-1 160 763

*Za II kwartały 2007 roku oraz za rok 2007 zostały zaprezentowane dane jednostkowe Fortis Bank Polska SA.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Noty zamieszczone na kolejnych stronach stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3. Jednostkowe sprawozdanie Fortis Bank Polska SA

Rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	II kwartał 2008	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartał 2007	II kwartały 2007 (narastająco)
Przychody z tytułu odsetek	252 683	467 127	134 403	252 494
Koszty z tytułu odsetek	-156 780	-284 524	-65 767	-122 890
Wynik z tytułu odsetek	95 903	182 603	68 636	129 604
Przychody z tytułu prowizji	51 640	101 427	34 409	64 703
Koszty z tytułu prowizji	-2 741	-5 454	-2 754	-4 525
Wynik z tytułu prowizji	48 899	95 973	31 655	60 178
Dywidendy i inne przychody z tytułu inwestycji	-	-	-	600
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	34 233	66 273	36 218	67 977
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży	-	-	-432	319
Wynik na transakcjach zabezpieczających	110	56	-91	-113
Pozostałe przychody	4 144	7 378	2 322	4 612
Razem przychody netto	183 289	352 283	138 308	263 177
Koszty osobowe	-49 712	-94 125	-39 424	-76 084
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	-9 202	-17 132	-4 713	-10 195
Pozostałe koszty	-36 817	-65 376	-30 551	-61 443
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	-4 057	-23 913	-3 672	-12 397
Zysk brutto	83 501	151 737	59 948	103 058
Podatek dochodowy	-16 056	-29 349	-11 619	-16 621
Zysk netto	67 445	122 388	48 329	86 437

Zysk przypadający na jedną akcję (PLN)

Zysk netto (w PLN)	122 388 000	86 437 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)	7,30	5,15
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)	7,30	5,15

Bilans (w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 231 063	1 590 463	1 666 169
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	305 977	253 301	185 211
Należności od banków	421 642	228 525	180 819
Należności od klientów	12 641 182	11 172 026	8 991 100
Inwestycje - dostępne do sprzedaży	1 377 257	603 235	465 554
Rzeczowy majątek trwały	117 349	113 816	90 051
Wartości niematerialne	23 734	22 287	19 260
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	32 889	33 873	32 052
Pozostałe aktywa	243 824	193 488	306 955
Razem aktywa	18 394 917	14 211 014	11 937 171
Pasywa			
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	275 438	201 381	120 389
Zobowiązania wobec banków	8 409 344	5 895 545	5 309 536
Zobowiązania wobec klientów	7 791 316	6 307 428	5 192 205
Bieżące zobowiązania podatkowe	14 598	26 601	17 322
Zobowiązania podporządkowane	335 420	358 200	-
Pozostałe zobowiązania	283 261	251 929	219 182
Rezerwy	15 386	15 974	13 630
Zobowiązania ogółem	17 124 763	13 057 058	10 872 264
Kapitały własne			
Kapitał zakładowy	503 135	503 135	503 135
Kapitał zapasowy	308 656	308 656	308 814
Pozostałe kapitały	344 983	183 200	183 200
Kapitał z aktualizacji wyceny	-9 008	-2 818	-868
Zyski zatrzymane	-	-15 811	-15 811
Wynik roku bieżącego	122 388	177 594	86 437
Kapitały własne ogółem	1 270 154	1 153 956	1 064 907
Pasywa ogółem	18 394 917	14 211 014	11 937 171

Zestawienie zmian w kapitale własnym za dwa kwartały 2007 roku (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2007	503 135	308 814	92 455	-	74 934	2 167	981 505
Wynik roku bieżącego	-	-	-	86 437	-	-	86 437
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-2 106	-2 106
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-1 641	-1 641
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	712	712
Razem dochody w II kwartale 2007 roku	-	-	-	86 437	-	-3 035	83 402
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-108 266	-	108 266	-	-
Stan na 30.06.2007	503 135	308 814	-15 811	86 437	183 200	-868	1 064 907

Zestawienie zmian w kapitale własnym za rok 2007 (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2007	503 135	308 814	92 455	-	74 934	2 167	981 505
Wynik roku bieżącego	-	-	-	177 594	-	-	177 594
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-6 857	-6 857
Zyski / straty netto ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	703	703
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	1 169	1 169
Razem dochody w II kwartale 2007 roku	-	-	-	177 594	-	-4 985	172 609
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-108 266	-	108 266	-	-
Koszty emisji	-	-158	-	-	-	-	-158
Stan na 31.12.2007	503 135	308 656	-15 811	177 594	183 200	-2 818	1 153 956

Zestawienie zmian w kapitale własnym za dwa kwartały 2008 roku (w tys. PLN)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Razem kapitały
Stan na 1.01.2008	503 135	308 656	161 783	-	183 200	-2 818	1 153 956
Wynik roku bieżącego	-	-	-	122 388	-	-	122 388
Zyski / straty netto nie ujęte w rachunku zysków i strat (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	-7 642	-7 642
Podatek odroczony – zyski/straty netto (inwestycje dostępne do sprzedaży)	-	-	-	-	-	1 452	1 452
Razem dochody w II kwartale 2008 roku	-	-	-	122 388	-	-6 190	116 198
Podział wyniku z lat ubiegłych	-	-	-161 783	-	161 783	-	-
Stan na 30.06.2008	503 135	308 656	-	122 388	344 983	-9 008	1 270 154

Rachunek przepływów pieniężnych (w tys. PLN)	II kwartały 2008 (narastająco)	2007 rok	II kwartały 2007 (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na początek okresu	1 590 779	2 827 141	2 827 141
Zysk brutto	151 737	214 607	103 058
Korekty z tytułu:	1 444 686	-3 007 524	-1 550 227
Amortyzacja	17 132	25 257	10 195
Odpisy z tytułu utraty wartości	22 310	26 205	1 398
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-22 780	-3	-
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	1 927	13 773	1 727
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań operacyjnych:	1 466 464	-3 047 792	-1 551 518
- aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21 381	33 822	20 920
- należności od banków	-193 238	-29 415	18 302
- należności od klientów	-1 490 268	-4 219 657	-2 016 217
- zmiana stanu inwestycji dostępnych do sprzedaży	-4 286	11 677	-3 896
- zobowiązania wobec banków	1 668 002	-315 164	219 876
- zobowiązania wobec klientów	1 483 888	1 680 071	564 848
- pozostałe aktywa i zobowiązania	-19 015	-209 126	-355 351
Podatek dochodowy (bieżący i odroczony)	-40 367	-24 964	-12 029
Przepływy z działalności operacyjnej netto	1 596 423	-2 792 917	-1 447 169
Nabycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	-775 926	-667 467	-128 448
Nabycie składników majątku trwałego i wartości niematerialnych	-23 634	- 87 723	-39 130
Zbycie inwestycji dostępnych do sprzedaży	-	702 283	318 465
Zbycie składników majątku trwałego	539	3 703	2 917
Inne wydatki inwestycyjne	-944	-7 173	-1 081
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej netto	-799 965	-56 377	152 723
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	358 200	-
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	982 629	2 149 206	285 572
Splata kredytów i pożyczek	-136 832	-894 474	-151 889
Przepływy pieniężne z działalności finansowej netto	845 797	1 612 932	133 683
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto, stan na koniec okresu	3 233 034	1 590 779	1 666 378
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów brutto	1 642 255	- 1 236 362	-1 160 763

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

4. Najważniejsze czynniki kształtujące skonsolidowane wyniki Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA w I półroczu 2008 roku.

Wyniki finansowe

Rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartały 2007 (narastająco)	Zmiana
Wynik z tytułu odsetek	183 135	129 604	41%
Wynik z tytułu prowizji	98 262	60 178	63%
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	66 273	67 977	-3%
Koszty osobowe	-95 575	-76 084	26%
Pozostałe koszty	-66 076	-61 443	8%
Zysk brutto	152 361	103 058	48%
Zysk netto	122 885	86 437	42%
Suma bilansowa (w tys. PLN)	18 377 926	11 937 171	54%
Należności od klientów	12 641 182	8 991 100	41%
Zobowiązania wobec klientów	7 772 390	5 192 205	50%
Kapitały własne ogółem	1 271 356	1 064 907	19%
Wskaźniki (w %)			
Współczynnik adekwatności kapitałowej	11,01	9,47	1,5
Zwrot na aktywach (ROA)*	1,6	1,7	-0,1
Zwrot z kapitału (ROE)*	20,9	18,2	2,7
Marża odsetkowa netto*	2,3	2,5	-0,2

*Powyższe wskaźniki zostały wyliczone w następujący sposób:

Zwrot na aktywach (ROA)	Zysk netto / średnia wartość aktywów na koniec czterech kolejnych kwartałów
Zwrot z kapitału (ROE)	Zysk netto / średnia wartość funduszy własnych na koniec czterech kolejnych kwartałów
Marża odsetkowa netto	Wynik z tytułu odsetek / średnia wartość aktywów na koniec czterech kolejnych kwartałów

Na koniec drugiego kwartału 2008 roku Grupa Kapitałowa Fortis Bank Polska SA osiągnęła bardzo dobre wyniki finansowe:

- **Skonsolidowany zysk brutto wyniósł 152 361 tys. PLN (wzrost o 48% w stosunku do analogicznego okresu w roku ubiegłym), a skonsolidowany zysk netto 122 885 tys. PLN (wzrost o 42 % w stosunku do analogicznego okresu w roku ubiegłym),**
- **Nastąpiła wyraźna poprawa wskaźnika wykorzystania kapitału (ROE) do 20,9%,**
- **Zysk na 1 akcję wzrósł o 42% i wynosi 7,33 PLN.**

Osiągnięte przez Grupę Fortis Bank Polska SA wyniki są efektem rozwoju działalności biznesowej, dynamicznej sprzedaży produktów zarówno w segmencie detalicznym jak i korporacyjnym. Drugi kwartał 2008 roku przyniósł zarówno wzrosty depozytów jak i kredytów.

Kontynuacja przyjętej strategii polegającej między innymi na zwiększeniu udziału Grupy w rynku kredytów hipotecznych, finansowaniu przedsiębiorstw, produktów oszczędnościowo - inwestycyjnych, doskonaleniu oferty produktowej w celu zapewnienia Klientom kompleksowego zestawu usług bankowych, otwieraniu nowych oddziałów miała istotny wpływ na wypracowane dochody.

Sprawozdanie na koniec drugiego kwartału 2008 roku jest sprawozdaniem skonsolidowanym obejmującym dane Banku oraz jednostki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A. Grupa poprzez działalność jednostki zależnej zarządza i administruje aktywami utrzymywanymi w funduszach inwestycyjnych oraz w innych produktach inwestycyjnych. Przychody prowizyjne Fortis Private Investments Polska S.A. z tytułu zarządzania aktywami wyniosły na koniec II kwartału 2008 roku 4 154 tys. PLN.

Skonsolidowana suma bilansowa na koniec II kwartału 2008 roku wyniosła 18 377 926 tys. PLN, tj. o 54% więcej niż na koniec II kwartału roku 2007.

Należności od klientów wzrosły o 41% w porównaniu do II kwartału 2007 roku, tj. do kwoty 12 641 182 tys. PLN. Największy udział w należnościach od klientów stanowiły kredyty komercyjne 72%, oraz kredyty hipoteczne 25%. Wartość kredytów komercyjnych udzielonych przedsiębiorstwom wzrosła o 2 345 394 tys. PLN w stosunku do roku ubiegłego.

Znacznemu zwiększeniu uległy także zobowiązania wobec klientów do kwoty 7 772 390 tys. PLN w II kwartale 2008 roku w porównaniu do 5 192 205 tys. PLN w II kwartale 2007 roku. Depozyty terminowe wzrosły o 62% w porównaniu do II kwartału 2007 roku.

Wśród Klientów Indywidualnych dużą popularnością cieszą się:

- kredyty hipoteczne – wzrost o 51% na koniec II kwartału 2008 roku w stosunku do II kwartału 2007 roku,
- produkty typu inwestycyjnego: np. polisa lokacyjna Czysty Zysk, która jest produktem z gwarantowanym zyskiem i ochroną kapitału. Saldo na koniec drugiego kwartału 2008 roku wyniosło 0,6 mld PLN.

Szeroka gama produktów kredytowych i depozytowych oferowana jest Klientom Instytucjonalnym. Wśród tych produktów wyróżniają się:

- kredyty inwestycyjne (w tym, kredyty na zakup/budowę nieruchomości na cele komercyjne) – wzrost o 37% na koniec II kwartału 2008 w stosunku do II kwartału 2007,
- kredyty obrotowe - wzrost o 24% na koniec II kwartału 2008 w stosunku do II kwartału 2007,
- kredyty w rachunku bieżącym - wzrost o 38% na koniec II kwartału 2008 w stosunku do II kwartału 2007,
- depozyty - wzrost o 52% na koniec II kwartału 2008 w stosunku do II kwartału 2007,

Konsekwencją zwiększenia się wolumenu kredytów jest wzrost wyniku z tytułu odsetek (o 41%), oraz wyniku z tytułu prowizji (o 63%) na koniec II kwartału 2008 w stosunku do II kwartału 2007.

Przychody odsetkowe od należności od klientów za II kwartał 2008 roku wyniosły 388 314 tys. PLN, tj. wzrosły o 76% w porównaniu do II kwartału 2007 roku. W związku ze wzrostem zobowiązań wzrosły także koszty odsetkowe: w tym od klientów o 157%, banków o 96%.

Wzrost wykazały przychody z tytułu prowizji związanych z udzielaniem kredytów, za II kwartał 2008 roku przychody z tego tytułu wyniosły 18 292 tys. PLN, a w analogicznym okresie ubiegłego roku 11 455 tys. PLN.

W II kwartale 2008 roku Grupa odnotowała przychód prowizyjny w wysokości 30 885 tys. PLN związany z transakcjami kupna / sprzedaży instrumentów pochodnych zawieranych z klientami.

W II kwartale 2008 roku nastąpił znaczny wzrost o 25% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego odpisów netto z tytułu utraty wartości należności związanej z pogorszeniem jakości niektórych kredytobiorców.

Intensywny rozwój Grupy (otwieranie nowych placówek, wprowadzanie na rynek nowych produktów, zatrudnienie nowych pracowników) spowodował wzrost kosztów, w tym kosztów osobowych o ok. 24% w stosunku do II kwartału roku ubiegłego.

5. Dane informacyjne o Grupie Kapitałowej Fortis Bank Polska SA

Podstawowe dane o emitencie

Fortis Bank Polska Spółka Akcyjna („Bank”) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Suwak 3, został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000006421.

Bank jest spółką o nieoznaczonym czasie działania, a jego działalność nie ma charakteru sezonowego ani cyklicznego.

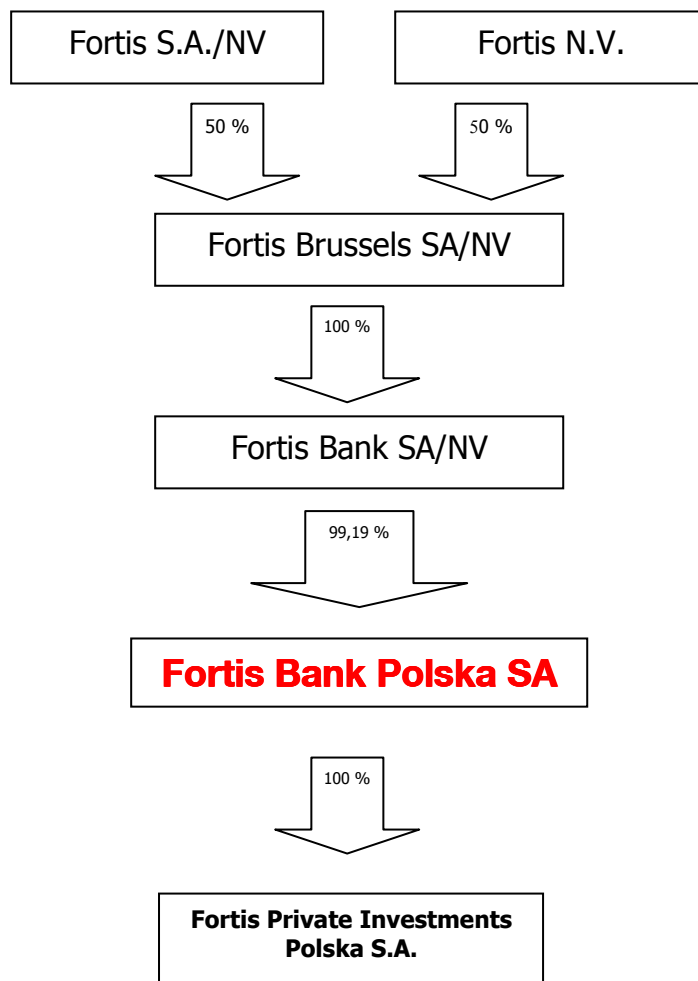
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Fortis Bank Polska SA za dwa kwartały 2008 roku zawiera dane Banku oraz spółki zależnej Fortis Private Investments S.A. (razem określanych jako Grupa).

Struktura grupy

Bank jest częścią międzynarodowej grupy bankowo – ubezpieczeniowej Fortis. Jednostkami dominującymi najwyższego szczebla są: Fortis S.A./NV oraz Fortis N.V. Podmiotem dominującym dla Banku jest Fortis Bank SA/NV z siedzibą w Brukseli.

Poniższy schemat przedstawia umiejscowienie Fortis Bank Polska SA w grupie Fortis.

Struktura grupy kapitałowej Fortis Bank Polska SA

Fortis Bank Polska SA jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A., w której posiada 100% udziałów.

Nazwa jednostki	Powiązanie własnościowe	Metoda konsolidacji	Siedziba	% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy		
				30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Fortis Private Investments Polska S.A.	Jednostka zależna	metoda pełna	Warszawa	100%	100%	100%

Podstawowy przedmiot działalności Grupy:

Przedmiotem działania Grupy jest wykonywanie czynności bankowych, zarówno w złotych, jak i w walutach obcych, dla krajowych i zagranicznych osób fizycznych i prawnych, a także dla innych organizacji nieposiadających osobowości prawnej oraz prowadzenie działalności maklerskiej. Grupa skupia swoją działalność głównie na bankowości inwestycyjnej, korporacyjnej oraz detalicznej, a także na zarządzaniu aktywami.

Do zakresu działania Banku w szczególności należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych, w tym kredytów i pożyczek konsumenckich,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych, w tym przy użyciu kart płatniczych oraz wydawanie kart płatniczych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych i poręczeń oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie papierów wartościowych, w tym obligacji zamiennych oraz bankowych papierów wartościowych, a nadto wykonywanie czynności zleconych oraz zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- uczestnictwo w obrocie instrumentami finansowymi, w tym także prowadzenie rachunków papierów wartościowych,
- wykonywanie operacji na rynku pieniężnym i walutowym, w tym także terminowych i pochodnych operacji finansowych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych oraz operacji, których przedmiotem są warranty,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- świadczenie następujących usług finansowych:
 - konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
 - powierniczych,
 - leasingowych,
 - działalności maklerskiej,
- prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych i przechowywanie aktywów funduszy emerytalnych,
- pośrednictwo w prowadzeniu zapisów na jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, pośrednictwo w ich zbywaniu i w odkupywaniu, tudzież przechowywanie aktywów funduszy inwestycyjnych,
- pośrednictwo w zakresie usług ubezpieczeń majątkowych,
- pośrednictwo w zakresie usług ubezpieczeń osobowych, w tym ubezpieczeń na życie,
- świadczenie usług certyfikacyjnych w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym, z wyłączeniem wydawania certyfikatów kwalifikowanych wykorzystywanych przez banki w czynnościach, których są stronami,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego.

Dodatkowo poprzez jednostkę zależną Grupa prowadzi działalność:

- zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie,
- oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej,
- podejmowanie czynności faktycznych i prawnych związanych z obsługą towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw emerytalnych i funduszy emerytalnych.

6. Zasady Rachunkowości

Podstawa prezentacji

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełnia wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w tym także Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34, odnoszącego się do śródrocznych raportów finansowych. W zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami sprawozdanie sporządzone jest zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r., Nr 209, poz. 1744).

Wcześniejse zastosowanie standardów, które nie są obowiązujące na dzień bilansowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji za wyjątkiem standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Podstawy sporządzenia sprawozdania

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały wycenione w wartości godziwej, aktywów przeznaczonych do sprzedaży, które wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia jak również instrumentów finansowych, dla których stosowana jest metoda wyceny według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Dane porównawcze

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane skonsolidowane dane Fortis Bank Polska SA i jednostki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A. za okres od 1.01.2008 do 30.06.2008 roku oraz jednostkowe dane porównawcze Fortis Bank Polska SA za okres 1.01.2007 do 30.06.2007 roku i na dzień 31.12.2007 roku.

Uwzględnienie w okresach porównywalnych danych dotyczących wyłącznie Fortis Bank Polska nie powoduje naruszenia porównywalności z danymi skonsolidowanymi za rok 2008.

Podstawy konsolidacji

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez Fortis Bank Polska SA (będący jednostką dominującą). Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiągnięcie korzyści ekonomicznych z

działalności tego podmiotu. O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy Bank posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- Dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- Posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- Posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Grupa stosuje metodę nabycia przy rozliczaniu zakupu jednostek zależnych. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem.

Spółka zależna objęta jest konsolidacją metodą pełną. Proces konsolidacji jednostek metodą pełną polega na sumowaniu poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego Banku i jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych. Przy konsolidacji bilansów metodą pełną sumowaniu podlegają wszystkie pozycje aktywów i pasywów jednostki zależnej i jednostki dominującej w pełnej wysokości, bez względu na to, w jakiej części jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej.

W procesie konsolidacji wyłączeniu podlega wartość bilansowa inwestycji jednostki dominującej w jednostce zależnej oraz część kapitału własnego jednostki zależnej odpowiadająca udziałowi jednostki dominującej.

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą udziału Grupy w nabytych aktywach netto jest rozpoznawana jako wartość firmy i wykazywana w aktywach skonsolidowanego bilansu.

W sytuacji, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej udziału w przejętych aktywach netto, różnica jest rozpoznawana bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Należności i zobowiązania oraz transakcje wewnątrzgrupowe, niezrealizowane przychody i koszty wynikające z transakcji z jednostką zależną są eliminowane przy sporządzaniu sprawozdania skonsolidowanego.

Jednostki wchodzące w skład Grupy stosują jednolite zasady rachunkowości.

Na podstawie MSR 27, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Fortis Bank Polska SA za dwa kwartały 2008 roku konsolidacją pełną objęta jest następująca jednostka zależna:

- Fortis Private Investments Polska S.A.

Wartości szacunkowe

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach.

Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Wartość godziwa

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnym rynku ustala się stosując modele wyceny z wykorzystaniem rynkowej krzywej dochodowości. Część zmiennych wykorzystywanych w takich modelach wymaga zastosowania eksperckich szacunków. Zmiana zastosowanych modeli lub inne

oszacowanie zmiennych mogłyby mieć wpływ na oszacowanie wartości godziwych wyznaczonych przy wykorzystaniu tych modeli.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Grupa dokonuje przeglądu portfela kredytowego pod kątem utraty wartości w okresach miesięcznych. Dokonując oszacowania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, ocenia czy wystąpiły przesłanki utraty wartości dla składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Katalog przesłanek utraty wartości obejmuje zdarzenia określone zarówno pod względem ilościowym (np. opóźnienia lub brak spłaty wymagalnej części zobowiązań kredytobiorcy) jak i jakościowym (np. znaczące pogorszenie się sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy odzwierciedlone poprzez spadek ratingu wewnętrznego poniżej określonego poziomu). Katalog przesłanek zawiera gradacje ich istotności, o wystąpieniu utraty wartości może świadczyć jedna lub kombinacja kilku przesłanek.

Aktywa finansowe, w stosunku do których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, podlegają następnie procesowi oszacowania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. W ramach tego procesu szacowane są przyszłe przepływy pieniężne z tytułu takich należności.

Szacunki takie dla należności od podmiotów gospodarczych, których zaangażowanie przekracza łącznie (jeden klient) równowartość 50 tys. EUR dokonywane są w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych (analiza indywidualna).

Dla pozostałych należności (klienci indywidualni oraz podmioty gospodarcze o zaangażowaniu nie przekraczającym progu 50 tys. EUR) szacunki dokonywane są na podstawie parametrów odzyskiwalności, określonych modelowo dla poszczególnych homogenicznych portfeli kredytowych oraz rodzajów zabezpieczeń kredytowych (analiza portfelowa).

Parametry odzyskiwalności modeli poszczególnych portfeli zostały wyznaczone w oparciu o historyczne doświadczenia strat kredytowych oraz w oparciu o oceny eksperckie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których następują, są poddawane okresowym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową, a rzeczywistą wartością strat.

W przypadku, gdy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości należności, jest ona włączana do portfela o podobnej charakterystyce i bierze udział w portfelowej analizie utraty wartości mającej na celu wyznaczenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz nie zidentyfikowane straty (IBNR).

Szacunek wysokości odpisu z tego tytułu, dokonywany jest w oparciu o historyczne wzory strat charakteryzujące daną część portfela. Modele statystyczne oraz wykorzystywane w nich parametry podlegają okresowym przeglądom, a uzyskane wyniki podlegają walidacji poprzez porównanie z rzeczywistymi stratami.

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane straty ujęte dotychczas w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Składnik aktywów niefinansowych traci wartość w przypadku, gdy jego wartość księgowa jest wyższa od wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą spośród wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej.

Wyznaczenie wartości użytkowej wiąże się z przeprowadzeniem przez Grupę szacunków wartości przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwanych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów i ze zdyskontowaniem tych wartości.

Okresy użytkowania i wartości końcowe

Okres użytkowania jest przedziałem czasu, w którym, według przewidywań, składnik rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych będzie użytkowany przez Grupę.

Wartością końcową składnika rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych jest kwota, jaką Grupa zgodnie ze swoimi przewidywaniami mogłaby uzyskać obecnie uwzględniając taki wiek i stan składnika rzeczowego majątku trwałego lub wartości niematerialnych, jaki będzie na koniec jego ekonomicznego użytkowania, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Inne wartości szacunkowe

Grupa wyznaczyła wysokość rezerw związanych z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi na podstawie wyceny aktuarialnej.

Rezerwy na ryzyko prawne wyliczane są na podstawie szacowanej kwoty zobowiązania Grupy w przypadku niepomyślnego zakończenia sprawy sądowej i prawdopodobieństwa niepomyślnego zakończenia sprawy.

Poza wskazanymi powyżej wartościami szacunkowymi Grupa dokonuje również innych subiektywnych ocen w trakcie procesu wprowadzania polityki rachunkowości (np. w stosunku do klasyfikacji aktywów finansowych do kategorii wymaganej przez MSR 39). Oceny dokonywane przez Grupę mają wpływ na prezentację w sprawozdaniu finansowym.

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych są rozliczane przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w dniu rozliczenia transakcji. nierozliczone salda pozycji pieniężnych w walutach obcych na koniec okresu sprawozdawczego są przeliczane według kursu wymiany obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje niepieniężne ewidencjonowane według kosztu historycznego są przeliczane według historycznego kursu wymiany z dnia transakcji. Różnice kursowe wynikające z rozliczeń zobowiązań związanych z nabyciem składnika aktywów są ujmowane jako przychód lub koszt w okresie, w którym powstały.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja i wycena

Instrumenty finansowe wycenia się początkowo w wartości godziwej, skorygowanej (w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

W terminie późniejszym aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz dostępne do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej z wyjątkiem takich kapitałowych aktywów dostępnych do sprzedaży, które nie są notowane na aktywnym rynku i których wartość godziwa nie może być ustalona w sposób wiarygodny.

Dyskonto, premia, wszelkie opłaty i prowizje wchodzące w skład wewnętrznej stopy zwrotu instrumentu wraz z inkrementalnymi kosztami transakcji są rozpoznawane w wartości początkowej instrumentu finansowego i amortyzowane przez ekonomiczny okres życia instrumentu.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

Pożyczki i należności.

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- a) aktywa finansowe, które Grupa zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- b) aktywa finansowe wyznaczone przez Grupę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży.

Pożyczki i należności w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu pożyczki i należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Do kategorii pożyczek i należności Grupa klasyfikuje należności od banków i należności od klientów.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności stanowią aktywa finansowe z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie zapadalności, które nie są instrumentami pochodnymi, wobec których jednostka ma stanowczy zamiar i możliwość utrzymania ich do terminu zapadalności.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wyceniane są w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Grupa nie klasyfikuje aktywów finansowych jako utrzymywane do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat stanowią aktywa:

- a) zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako przeznaczone do obrotu jeśli zostały nabyte głównie w celu sprzedaży w bliskim terminie;
- b) będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i w celu generowania zysków w krótkim okresie;
- c) będące instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające); lub
- d) wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do tej kategorii aktywów finansowych Grupa zalicza aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w szczególności:

- a) papiery wartościowe przeznaczone do obrotu;
- b) instrumenty pochodne (za wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające).

Grupa nie wyznaczyła przy początkowym ujęciu aktywów jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowią aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży lub aktywa niebędące:

- a) pożyczkami i należnościami;
- b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności;
- c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonych do kategorii dostępnych do sprzedaży ujmuje się bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny, poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, za wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów finansowych, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Przychody odsetkowe od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wyliczane są przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat stanowią zobowiązania:

- a) zakwalifikowane przy początkowym ujęciu jako przeznaczone do obrotu jeśli zostały zaciągnięte głównie w celu odkupienia w bliskim terminie;
- b) będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i w celu generowania zysków w krótkim okresie; lub
- c) będące instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające).

Do tej kategorii zobowiązań finansowych Grupa zalicza zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w szczególności:

- a) instrumenty pochodne (za wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących efektywne instrumenty zabezpieczające);
- b) zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych.

Pozostałe zobowiązania finansowe.

Pozostałe zobowiązania finansowe stanowią zobowiązania nie przeznaczone do obrotu i nie wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych.

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w kwotach wymagających zapłaty według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej.

Do kategorii pozostałych zobowiązań finansowych Grupa klasyfikuje w szczególności:

- a) zobowiązania wobec banków;
- b) zobowiązania wobec klientów.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa bilansowych i pozabilansowych instrumentów finansowych jest to cena, za którą można sprzedać pozycję aktywów lub zaspokoić zobowiązania na zasadzie transakcji pomiędzy świadomymi i dobrze poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest określona w oparciu o ceny kwotowane na aktywnych rynkach. W przypadku, gdy ceny kwotowane na aktywnych rynkach nie są dostępne, stosowane są techniki wyceny. Techniki wyceny w maksymalnym stopniu wykorzystują dane rynkowe, ale wpływ na nie mają przyjęte założenia, w tym stopy dyskontowe i szacowane przyszłe przepływy pieniężne.

Techniki wyceny obejmują:

- ceny rynkowe porównywalnych inwestycji,
- zdyskontowane przepływy pieniężne,
- modele wyceny opcji,
- metody wyceny złożonych instrumentów finansowych.

Główne metody i założenia stosowane do ustalenia wartości godziwej instrumentów finansowych:

- wartości godziwe papierów wartościowych ustalane są z zastosowaniem cen rynkowych na aktywnych rynkach. Jeżeli ceny kwotowane nie są dostępne z aktywnego rynku, wartość godziwa jest ustalana z zastosowaniem modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta oparte są o krzywe rynkowych stóp procentowych,
- wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się z aktywnych rynków lub ustala stosując odpowiednio modele zdyskontowanych przepływów pieniężnych i modele wyceny opcji,
- wartości godziwe kredytów ustalane są z zastosowaniem modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparte o bieżące stopy procentowe dla podobnego rodzaju kredytów. Dla kredytów o zmiennym oprocentowaniu, o częstym przeszacowaniu wartości godziwe są określane w przybliżeniu poprzez wartość bilansową,
- wartości bilansowe są przyjmowane jako przybliżone wartości godziwe dla innych aktywów i zobowiązań finansowych, takich jak krótkoterminowe zobowiązania i należności.

Zasady ujmowania i wyłączenia aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w przypadku, gdy staje się stroną umowy takiego instrumentu.

Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się w dacie zawarcia transakcji stanowiącej datę zobowiązania się Grupy do nabycia lub sprzedaży danego składnika aktywów finansowych.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych stanowią transakcje, których warunki umowy wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży dotyczą w szczególności transakcji walutowych FX spot, depozytowo – lokacyjnych transakcji oraz transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych, gdzie zwyczajowo pomiędzy dniem zawarcia transakcji, a dniem jej rozliczenia upływają dwa dni robocze.

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe są kompensowane, a kwota netto wykazywana jest w bilansie, kiedy istnieje prawnie egzekwowlany tytuł prawny do kompensowania ujmowanych kwot i istnieje zamiar rozliczenia na podstawie netto, lub jednoczesnej realizacji aktywów i spłaty zobowiązań.

Grupa nie dokonywała kompensowania, o którym mowa powyżej.

Umowy sprzedaży i odkupu oraz pożyczek papierów wartościowych

Papiery wartościowe, będące przedmiotem umowy odkupu ('repo', 'sell buy back') nie są wyłączone z bilansu. Zobowiązanie wynikające z obowiązku odkupienia składnika aktywów ujmowane jest w zobowiązaniach wobec banków lub zobowiązaniach wobec klientów w zależności od rodzaju kontrahenta. Papiery wartościowe zakupione na podstawie umów odsprzedaży ('reverse repo', 'buy sell back') nie są ujmowane w bilansie. Prawo do otrzymania środków od kontrahenta wykazywane jest w należnościach od banków lub należnościach od klientów, w zależności od rodzaju kontrahenta. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży i ceną odkupu traktowana jest jako odsetki i naliczana w okresie trwania umowy z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Jeżeli papiery wartościowe pozyskane w wyniku umowy odsprzedaży ('reverse repo', 'buy sell back') zostaną sprzedane osobom trzecim Grupa ujmuje wpływy ze sprzedaży i zobowiązanie z tytułu zwrotu zabezpieczenia (zobowiązanie z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych). Obowiązek zwrotu zabezpieczenia jest wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i klasyfikowany jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne stanowią instrumenty finansowe, których wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp czy też innej zmiennej, które nie wymagają początkowej inwestycji netto i rynkowej, których rozliczenie nastąpi w przyszłości, oraz niewymagające inwestycji początkowej netto, bądź wymagające inwestycji początkowej netto w kwocie niższej niż inwestycja w inne rodzaje kontraktów, a umożliwiające stworzenie analogicznej ekspozycji na ryzyko.

Instrumenty pochodne w Grupie obejmują następujące rodzaje transakcji:

a) Kontrakty IRS

Kontrakty IRS polegają na wymianie płatności odsetkowych opartych na zmiennej rynkowej stopie procentowej w zamian za odsetki naliczone według stałej stopy procentowej uzgodnionej w kontrakcie. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych oraz osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty IRS wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o czynniki dyskontowe oszacowane na podstawie rynkowej krzywej dochodowości z dnia wyceny. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

b) Kontrakty FX forward

Kontrakty FX forward polegają na terminowym kupnie (sprzedaży) waluty po kursie ustalonym w dniu zawarcia transakcji. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym oraz utrzymywanie płynności, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty FX forward wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wartość godziwa ustalana jest poprzez porównanie bieżących przepływów pieniężnych przeliczonych na równowartość w PLN. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

c) Kontrakty FX swap

Kontrakty FX swap polegają na równoczesnym natychmiastowym kupnie (sprzedaży) waluty oraz jej terminowej odsprzedaży (odkupie) po kursie ustalonym w dniu zawarcia transakcji. Transakcje mogą być zawierane jako połączenie transakcji z datą waluty równą dacie transakcji i z jednoczesną transakcją odwrotną na datę waluty następnego dnia. Celem ich zawarcia jest regulowanie płynności oraz zabezpieczanie przed ryzykiem kursowym portfela kredytów walutowych Grupy, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty FX swap wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wartość godziwa ustalana jest poprzez porównanie bieżących przepływów pieniężnych przeliczonych na równowartość w PLN. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

d) Opcje na stopę procentową

Opcje na stopę procentową polegają na nabyciu (sprzedaży) prawa do otrzymania kwoty rozliczenia w zamian za zapłaconą (otrzymaną) premię. W zależności od rodzaju opcji (cap/floor) kontrahent otrzymuje w określonym dniu rozliczenia kwotę rozliczenia wynikającą z różnicy pomiędzy ustaloną stopą transakcji i stopą referencyjną. Celem zawarcia kontraktu jest zabezpieczanie przed ryzykiem stopy procentowej, a także osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Opcje na stopę procentową wyceniane są do wartości godziwej w oparciu o zmodyfikowany model Blacka-Scholesa. Parametr zmienności, który wymagany jest przy stosowaniu tego modelu przyjmowany jest w postaci tzw. implikowanego parametru zmienności, co zapewnia zgodność uzyskanej ceny z aktualną ceną rynkową. Wyniki z wyceny ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

e) Opcje FX

Opcje FX polegają na nabyciu prawa do realizacji lub na zobowiązaniu się Grupy do realizacji kupna (sprzedaży) waluty po kursie terminowym ustalonym w dniu zawarcia transakcji w zamian za zapłaconą (otrzymaną) premię.

Opcje FX wyceniane są do wartości godziwej w oparciu o model Garmana-Kohlhagena. Parametr zmienności, który wymagany jest przy stosowaniu tego modelu przyjmowany jest w postaci tzw. implikowanego parametru zmienności, co zapewnia zgodność uzyskanej ceny z aktualną ceną rynkową. Wyniki z wyceny ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

f) Kontrakty FRA

Kontrakty FRA polegają na uzgodnieniu między stronami transakcji (w dniu zawarcia transakcji) stałej stopy procentowej od określonej wartości depozytu. W dniu rozliczenia transakcji kupujący FRA zobowiązuje się do zapłacenia sprzedającemu, kwoty rozliczeniowej w przypadku, gdy stopa referencyjna w dniu realizacji będzie niższa niż uzgodniona stopa transakcji. Sprzedający instrument zobowiązuje się do zapłacenia kupującemu w dniu rozliczenia transakcji kwoty rozliczeniowej w przypadku, gdy stopa referencyjna będzie wyższa niż uzgodniona stopa transakcji. Kontrakty FRA wyceniane są do wartości godziwej poprzez model zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkową krzywą dochodowości. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

g) Kontrakty CIRS

Kontrakty CIRS polegają na wymianie płatności odsetkowych opartych na zmiennej rynkowej stopie procentowej w jednej walucie w zamian za odsetki naliczone według stałej stopy procentowej w innej walucie uzgodnionej w kontrakcie, przy czym wymiana kapitałów dokonywana jest po z góry określonych kursach na początku i na końcu okresu, lub tylko na końcu okresu, na jaki zawarto transakcję lub wymiana kapitałów nie jest dokonywana. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych oraz osiąganie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty CIRS wyceniane są do wartości godziwej poprzez model zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkową krzywą dochodowości. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

h) Kontrakty OIS

Kontrakty OIS polegają na wymianie płatności odsetkowych bazujących na stałej kontraktowej stopie procentowej w zamian za płatności odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej. Zmienna stopa procentowa ustalana jest na zasadzie stopy złożonej z indeksów WIBOR Overnight lub w oparciu o stawki POLONIA ustalone każdego dnia roboczego w trakcie trwania okresu odsetkowego. Kontrakty tego rodzaju zawierane są na okres do 1 roku. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem stóp procentowych, a także osiągnięcie zysków z krótkoterminowych zmian cen.

Kontrakty OIS wyceniane są do wartości godziwej z wykorzystaniem modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o czynniki dyskontowe oszacowane na podstawie rynkowej krzywej dochodowości z dnia wyceny. Wyniki wyceny odnoszone są do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

i) Kontrakty futures

Kontrakty futures polegają na zakupie (sprzedaży) walut obcych po kursie ustalonym w momencie zawierania transakcji na Warszawskiej Giełdzie Towarowej S.A. Kontrakty są wystandaryzowane co do kwot i terminów zapadalności. Celem ich zawarcia jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym.

Kontrakty futures wyceniane są do kursu rynkowego podawanego przez Warszawską Giełdę Towarową S.A. Jednocześnie dochodzi do codziennych przepływów z tytułu wyceny kontraktów (tzw. marking to market). Codzienna wycena zaliczana jest do wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, Grupa wyznacza określone instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej.

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka.

Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Grupie do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki;

- W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Grupę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Grupa będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej,
- Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zmiany wartości godziwej zabezpieczonego składnika aktywów lub zobowiązań związanego z zabezpieczonym ryzykiem, oraz zmiany w wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego w ramach zabezpieczenia wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Jeśli zabezpieczenie nie spełnia kryteriów kwalifikujących do rachunkowości zabezpieczeń bądź zostaje w jakikolwiek inny sposób zaniechane, korekta wartości bilansowej zabezpieczonego oprocentowanego instrumentu finansowego wynikająca z rachunkowości zabezpieczeń amortyzowana jest z wykorzystaniem nowej efektywnej stopy procentowej wyliczonej w dniu zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Wbudowane instrumenty pochodne

Aktywa lub zobowiązania finansowe mogą obejmować wbudowane instrumenty pochodne. Jeżeli umowa zasadnicza takiego instrumentu nie jest wyceniana w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, a cechy ekonomiczne i ryzyko instrumentu wbudowanego nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem umowy zasadniczej, instrument wbudowany wyodrębnia się i prezentuje osobno, wyceniając go do wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej wyodrębnionego instrumentu pochodnego ujmowane są w rachunku zysków i strat. Umowy zasadnicze wyceniane są zgodnie z zasadami obowiązującymi dla kategorii aktywów lub zobowiązań finansowych, do których należą.

Wyodrębnione wbudowane instrumenty pochodne są prezentowane w zależności od klasyfikacji jako instrumenty zabezpieczające lub przeznaczone do obrotu.

Utrata wartości aktywów

Aktywa finansowe

Składnik aktywów finansowych (lub grupa aktywów) traci wartość, jeżeli występują obiektywne przesłanki utraty wartości, tj. po pierwotnym rozpoznaniu składnika aktywów nastąpiło jedno lub więcej zdarzeń, które mają wpływ na przyszłe przepływy pieniężne danego instrumentu finansowego (lub grupy instrumentów finansowych), jeżeli te przepływy mogą zostać wiarygodnie oszacowane.

Grupa na każdy dzień bilansowy ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych).

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek utraty wartości w stosunku do pożyczek i należności Grupa szacuje kwotę odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością księgową a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową instrumentu) ujmując ją w rachunku zysków i strat i pomniejszając pożyczki i należności z wykorzystaniem rachunku rezerw.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości wyznaczone są metodą indywidualną dla należności od podmiotów gospodarczych, których zaangażowanie przekracza łącznie (jeden klient) równowartość 50 tys. EUR (indywidualna analiza przyszłych przepływów pieniężnych). Dla pozostałych należności (klienci indywidualni oraz podmioty gospodarcze o zaangażowaniu nie przekraczającym progu 50 tys. EUR) odpisy wyznaczone są poprzez zastosowanie określonych modelowo parametrów odzyskiwalności z tytułu spłat dobrowolnych oraz realizacji zabezpieczeń (analiza portfelowa przyszłych przepływów pieniężnych).

W przypadku, gdy w stosunku do pożyczek i należności istnieje obiektywna przesłanka, że część portfela kredytowego dotknięta jest utratą wartości mimo braku obiektywnych przesłanek na utratę wartości poszczególnych pożyczek i należności, Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty szacowany jest w oparciu o historyczne wzory strat charakteryzujące daną część portfela, z uwzględnieniem bieżącej sytuacji gospodarczej, w jakiej działają kredytobiorcy.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz nie zidentyfikowane straty (IBNR). Odpisy te odzwierciedlają poziom strat kredytowych oszacowany na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka, które zostały poniesione przez Grupę na dzień bilansowy, lecz dla których Grupa nie jest jeszcze w stanie zidentyfikować indywidualnych ekspozycji z utratą wartości.

W przypadku pożyczek i należności uznanych za nieściągalne i w przypadku wyczerpania możliwości prawnych i proceduralnych dochodzenia ich spłaty, Grupa spisuje takie pożyczki i należności w ciężar związanego z nimi odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Kwoty później odzyskane uwzględniane są w pozycji Odpisy netto z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki utraty wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału z aktualizacji wyceny i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy ceną nabycia (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą.

Aktywa niefinansowe

Składnik aktywów niefinansowych traci wartość w przypadku, gdy jego wartość księgowa jest wyższa od wartości odzyskiwalnej.

Grupa na każdy dzień bilansowy ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości składnika aktywów niefinansowych, a w przypadku stwierdzenia istnienia tych przesłanek dokonuje oszacowania jego wartości odzyskiwalnej.

Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą spośród:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, oraz
- wartości użytkowej.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu bezpośrednich krańcowych kosztów zbycia tego składnika.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwaną z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów oraz z jego zbycia na zakończenie okresu użytkowania.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie, łatwo dostępne salda w banku centralnym i innych bankach oraz pozostałe aktywa finansowe o pierwotnym terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące od daty nabycia.

Należności od banków i należności od klientów

Należności od banków i klientów obejmują kredyty udzielone przez Grupę poprzez przekazanie środków bezpośrednio kredytobiorcy i kredyty nabyte od stron trzecich, które są wykazywane według zamortyzowanego kosztu.

Jako kredyty wykazywane są także dłużne papiery wartościowe, które nie są notowane na aktywnym rynku.

Poniesione i uzyskane opłaty i prowizje za udzielenie kredytu są odroczone w czasie i amortyzowane w całym okresie kredytowania jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu.

Zasady dotyczące szacowania utraty wartości zostały przedstawione powyżej.

Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały stanowią aktywa o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż jeden rok, kompletne, użytkowane przez Grupę w celu świadczenia usług.

Majątek trwały wykazywany jest według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowaną amortyzację oraz o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość końcowa oraz okres użytkowania majątku trwałego są przedmiotem corocznych przeglądów.

Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Cena nabycia stanowi wartość wypłaconych środków pieniężnych bądź ich ekwiwalentów, lub wartość godziwą innych dóbr przekazanych w celu nabycia składnika aktywów w momencie jego pozyskania.

Amortyzację wylicza się metodą liniową, polegającą na rozłożeniu wartości podlegającej amortyzacji na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów.

Koszty napraw i utrzymania składnika rzeczowego majątku trwałego uwzględniane są w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Wydatki, które zwiększają lub poszerzają korzyści z rzeczowego majątku trwałego poza ich pierwotny zakres użytkowania, są kapitalizowane i następnie amortyzowane.

Oprogramowanie komputerowe, stanowiące integralną część powiązanego z nim sprzętu (oprogramowanie operacyjne) traktowane jest jako rzeczowy majątek trwały.

Okresy użytkowania środków trwałych są następujące:

I.p.	Wyszczególnienie	Okres użytkowania
1.	Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat
2.	Okablowanie strukturalne	10 lat
3.	Sprzęt IT	3 – 10 lat
4.	Urządzenia telefoniczne	6 lat
5.	Pojazdy	3-4 lat
6.	Meble	10 lat
7.	Sprzęt kasowo skarbcowy	5 lat
8.	Kasy i szafy pancerne oraz sejfy	10 lat
9.	Pozostały sprzęt i wyposażenie	5 lat
10.	Oprogramowanie operacyjne	5 lat

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży to takie aktywa lub grupa aktywów, dla których Grupa odzyska wartość bilansową w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze użytkowanie. Aktywa te są wykazywane w wartości niższej spośród:

- wartości księgowej na moment przeniesienia do tej kategorii, lub
- wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie są amortyzowane.

Wyniki z operacji, które są zaklasyfikowane jako działalność zaniechana są wykazywane oddzielenie w rachunku zysków i strat.

Grupa nie posiada aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne stanowią możliwy do zidentyfikowania składnik aktywów, nie posiadający postaci fizycznej, ujmowany według ceny nabycia. Wartości niematerialne są rozpoznawane w bilansie, jeśli w przyszłości generować będą korzyści finansowe i istnieje możliwość wiarygodnej wyceny wartości takich aktywów. Grupa dokonuje regularnej oceny wartości niematerialnych pod kątem możliwej utraty wartości.

Wartości niematerialne obejmują wartości o określonym okresie użytkowania, jak znaki towarowe i licencje. Są one liniowo amortyzowane w całym okresie ich użytkowania.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wartości niematerialne wykazywane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość końcowa oraz okres użytkowania wartości niematerialnych są przedmiotem corocznych przeglądów.

Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony dla:

- oprogramowanie systemowe (tj. inne niż operacyjne) - 3 lata

Świadczenia pracownicze*Długoterminowe zobowiązania pracownicze*

Grupa dokonuje wyceny rezerw na zobowiązania związane z odprawami emerytalnymi, rentowymi i pośmiertnymi należnymi uprawnionym pracownikom na podstawie przepisów Kodeksu Pracy oraz na zobowiązania z tytułu zwyczajowych nagród jubileuszowych. Kwoty rezerw szacowane są w oparciu o wyliczenia aktuarialne.

Wartość rezerw oraz kosztów z tytułu zobowiązań do świadczeń pracowniczych jest szacowana z zastosowaniem metody aktuarialnej wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. W ramach tej metody każdy okres aktywności zawodowej jest postrzegany jako dający początek dodatkowej jednostce uprawnienia do świadczeń, a uprawnienia każdego pracownika są wyceniane oddzielnie w celu utworzenia końcowego zobowiązania. Zgodnie z tą metodą, koszt wypłaty tych świadczeń jest uwzględniony w rachunku zysków i strat przez cały okres zatrudnienia, aby rozłożyć koszty świadczeń pracowniczych na cały okres aktywności zawodowej pracowników. Wartość zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych, pośmiertnych i nagród jubileuszowych jest wyliczana według bieżącej wartości szacunkowych przyszłych wpływów środków pieniężnych z wykorzystaniem stóp procentowych określonych poprzez odniesienie do warunków rynkowych.

Krótkoterminowe zobowiązania pracownicze

Uprawnienia pracownicze do urlopu wypoczynkowego oraz urlopu dodatkowego są ujmowane, gdy staną się należne pracownikom. Tworzona jest rezerwa na szacunkowe zobowiązanie z tytułu urlopu wypoczynkowego oraz urlopu dodatkowego do dnia bilansowego.

Rezerwy

Rezerwy stanowią zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Grupa ujmuje rezerwy w bilansie, gdy:

- a) zaistnieje obecny obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany wynikający ze zdarzeń przeszłych;
- b) prawdopodobne jest, że w celu wypełnienia obowiązku nastąpi wpływ środków pieniężnych;
- c) można dokonać wiarygodnego szacunku wysokości przyszłego zobowiązania.

W przypadku, gdy wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny szacując kwotę rezerwy Grupa dyskontuje kwotę oszacowanego przyszłego zobowiązania.

Zobowiązania warunkowe – zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania warunkowe są:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy; lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wiarygodnie oszacować.

Jako zobowiązania warunkowe Grupa prezentuje zobowiązania pozabilansowe, które nie spełniają kryteriów ujęcia w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, w szczególności:

- zobowiązania udzielone z tytułu przyznanych przez Grupę linii kredytowych – w kwocie niewykorzystanej przez klientów;
- zobowiązania udzielone z tytułu gwarancji wystawionych przez Grupę na rzecz klienta – w wysokości wynikającej z umów;
- zobowiązania z tytułu akredytyw eksportowych i importowych;
- zobowiązania z tytułu zawartych umów ramowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym – w kwocie niewykorzystanej przez klienta;
- zobowiązania z tytułu otrzymanych przez Grupę linii kredytowych – w kwocie dostępnej do wykorzystania przez Grupę;
- zobowiązania z tytułu otrzymanych na rzecz Grupy gwarancji – w wysokości wynikającej z umów.

Kapitał własny

Kapitał własny stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. statutem i właściwymi ustawami. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych. Kapitały wykazywane są w wartości nominalnej.

Koszty emisji akcji

Koszty związane bezpośrednio z emisją nowych akcji, innych niż z tytułu połączenia jednostek gospodarczych, pomniejszają wartość kapitałów własnych w kwocie netto, tj. po potrąceniu podatku dochodowego.

Dywidendy z akcji zwykłych

Dywidendy z akcji zwykłych są ujęte w kapitałach własnych w okresie, w którym zostały zatwierdzone przez akcjonariuszy. Przychody z tytułu dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie nabycia praw. Wypłacone dywidendy klasyfikowane są w rachunku przepływów środków pieniężnych jako przepływy z działalności finansowej. Dywidendy otrzymane klasyfikuje się w pozycji operacyjne przepływy pieniężne.

Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję jest wyliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

W przypadku rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję, średnia ważona liczba akcji zwykłych oraz zysk netto są korygowane w celu uwzględnienia wpływu wszystkich rozładniających potencjalnych akcji zwykłych, takich jak dług zamienny i opcje na akcje przyznane pracownikom. Potencjalne lub

warunkowe emisje akcji traktowane są jako rozwadniające, jeśli ich konwersja na akcje zmniejszyłaby zysk netto przypadający na jedną akcję.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane w rachunku zysków i strat w przypadku wszystkich instrumentów finansowych na zasadzie memoriału z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej opartej na cenie nabycia z uwzględnieniem bezpośrednich kosztów transakcji.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe ujmowane są przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Prowizje oraz koszty transakcji

Prowizje związane z udzieleniem lub zmianą istotnych warunków kredytu stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego. Tak ujmowane są prowizje przygotowawcze, za udzielenie kredytu oraz inne początkowe z tytułu takich czynności jak ocena kondycji finansowej kredytobiorcy, ocena i ewidencja zabezpieczeń. Prowizje tego rodzaju są odraczane i jako korekta efektywnej stopy procentowej prezentowane są w przychodach z tytułu odsetek.

Prowizje nie stanowiące integralnej części efektywnej stopy instrumentu finansowego są ujmowane w wyniku, w okresie świadczenia usług lub w momencie wykonania znaczącej czynności.

Prowizje dotyczące należności, w stosunku do których w praktyce nie można zastosować rachunku efektywnej stopy procentowej (należności o nieokreślonym terminie płatności poszczególnych rat i nieustalonych zmianach oprocentowania) rozkładane są w czasie metodą liniową i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

Prowizje z tytułu organizacji konsorcjum kredytowego ujmowane są jako przychody po zakończeniu procesu związanego z organizacją konsorcjum.

Koszty transakcji są ujmowane w początkowej wycenie aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Koszty transakcji to koszty bezpośrednio związane z nabyciem lub zbyciem składnika aktywów lub zobowiązań finansowych. Obejmują one prowizje wypłacone pośrednikom, agentom, doradcom, brokerom oraz koszty z tytułu usług dealerów narzucone przez agencje regulacyjne i giełdy papierów wartościowych, jak również podatki od czynności cywilnoprawnych. Koszty takie są odraczane i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej instrumentów finansowych.

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi obejmuje:

- wynik na operacjach instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży, tj. zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży stanowiące różnicę pomiędzy przychodami otrzymanymi ze sprzedaży oraz zamortyzowanym kosztem sprzedanego aktywa pomniejszone o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio w rachunku zysków i strat;
- wynik na operacjach instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, tj. różnicę pomiędzy wartością bilansową na koniec bieżącego i poprzedniego okresu sprawozdawczego;

Bieżący i odroczony podatek dochodowy

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe Grupy obliczone w oparciu o stosowne przepisy podatkowe.

Podatek odroczony jest ujęty z wykorzystaniem metody bilansowej, opartej o identyfikację różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniach finansowych. W celu określenia wartości aktywów i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego stosuje się stawki ustawowe podatku.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte są do wysokości, w jakiej będą mogły zostać wykorzystane do pomniejszenia przyszłego zobowiązania podatkowego.

Podatek odroczonego i bieżący związany z wyceną do wartości godziwej aktywów dostępnych do sprzedaży ujmowaną bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny jest także ujmowany bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny i zostaje rozpoznany w rachunku zysków i strat równoległe z zyskiem lub stratą z takiej inwestycji.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segmenty branżowe

Segment branżowy jest dającym się wyodrębnić obszarem jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług, lub grupy powiązanych towarów lub usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów branżowych.

Z uwagi na fakt, iż ryzyko, na które narażony jest Grupa oraz wysokość osiągniętej stopy zwrotu uzależnione są w głównej mierze od zróżnicowania oferowanych produktów i usług, zgodnie z MSR 14 za podstawowy wzór sprawozdawczy stosowany do segmentów w Grupie przyjęty został segment branżowy.

W działalności Grupy wyodrębnia się następujące segmenty:

- Retail Banking (Pion Obsługi Małych Przedsiębiorstw i Klientów Indywidualnych)
- Private Banking (Pion Bankowości Prywatnej)
- Merchant Banking (Pion Rynki Finansowe oraz Pion Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw)
- Asset & Liability Management (ALM) i jednostki wsparcia (to jednostki Centrali Banku, za wyjątkiem Pionu Rynków Finansowych, który znajduje się w linii Merchant Banking).

Segmenty geograficzne

Segment geograficzny jest dającym się wyodrębnić obszarem jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku ekonomicznym, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych, różnym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w odmiennym środowisku ekonomicznym.

Grupa prowadzi działalność w Polsce jako jedynym segmencie geograficznym.

7. Sprawozdawczość w ramach segmentów

Informacje dotyczące segmentów

Segment stanowi wyróżniający się element Grupy, obejmujący działalność w zakresie dostarczania produktów lub usług, które niosą ze sobą ryzyko i korzyści różniące się od ryzyka i korzyści pozostałych segmentów. Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością są definiowane poprzez podejście zarządcze, i są to segmenty poddawane rewizjom Zarządu mającym na celu strategiczne zarządzanie Grupą oraz podejmowanie decyzji biznesowych, a bazują na ryzyku i korzyściach dotyczących dostarczanych produktów i usług. Segmentacja podstawowa obejmuje podział według produktów i usług.

Segmentacja podstawowa

Główny profil działalności Grupy to usługi finansowe realizowane w ramach następujących segmentów:

- Retail Banking
- Private Banking
- Merchant Banking
- ALM i jednostki wsparcia

Zasady rachunkowości dla poszczególnych segmentów są takie same jak opisane w zasadach rachunkowości. W rachunku zysków i strat koszty są najpierw prezentowane jako koszty bezpośrednie we wszystkich liniach biznesowych (poza ALM) i jednostkach wsparcia. W procesie rebillingu odbywa się przepływ kosztów z tych jednostek do linii biznesowych oraz przepływ kosztów pomiędzy liniami biznesowymi i pomiędzy jednostkami wsparcia. Linia biznesowa ALM nie generuje kosztów bezpośrednich, jedynie przyjmuje koszty od jednostek wsparcia w procesie rebillingu. Jest to odrębny proces w raportowaniu prezentowany w odrębnej pozycji sprawozdania (alokacja kosztów – rebilling). Skutkiem tego procesu jest zaabsorbowanie wszystkich kosztów jednostek wsparcia przez linie biznesowe. Wynik finansowy jednostek wsparcia po zakończeniu tego procesu równa się zero.

Podstawowym celem wyznaczania cen transferowych pomiędzy segmentami jest przeniesienie ryzyka stopy procentowej do linii Merchant Banking, Private Banking lub ALM, tak by dla pozostałych linii alokować stałe marże. W przypadku produktów, których oprocentowanie związane jest ze stopami rynkowymi cena transferowa i marża na transakcji jest stała. Dla produktów, których oprocentowanie nie jest związane ze stopami rynkowymi, ceny transferowe zmieniają się codziennie.

Ceny transferowe obliczane są dla standardowych okresów trwania produktów w oparciu o oficjalne indeksy WIBOR, WIBID, LIBOR i EURIBOR.

Segmenty działalności:

• Retail Banking

Retail Banking (Pion Obsługi Małych Przedsiębiorstw oraz Klientów Indywidualnych) specjalizuje się w obsłudze małych przedsiębiorstw i Klientów indywidualnych, świadcząc usługi finansowe dla Klientów detalicznych, przedstawicieli wolnych zawodów oraz małych przedsiębiorstw. Ponadto segment oferuje doradztwo w zakresie wszelkich form bieżącej obsługi bankowej, oszczędzania, inwestowania, kredytowania, jak również usługi bankowości detalicznej.

Consumer Finance (Pion Kredytów Konsumenckich) wydzielony w ramach linii biznesowej RB specjalizuje się w sprzedaży i obsłudze kart kredytowych oraz pożyczek gotówkowych dla Klientów indywidualnych.

• Private Banking

Private Banking (Pion Bankowości Prywatnej) świadczy zintegrowane usługi i rozwiązania w zakresie zarządzania aktywami dla zamożnych Klientów indywidualnych. Proponuje rozwiązania oferowane we wszystkich centrach bankowości prywatnej Fortis na świecie, m.in. w Szwajcarii, Luksemburgu, Monaco, Dubaju czy Singapurze. Pośredniczy w kontaktach z ekspertami Fortis Private Investments Polska S.A. czy Fortis Intertrust Polska.

Fortis Private Investments Polska S.A. jest licencjonowaną firmą maklerską świadczącą usługi zarządzania aktywami. Obecnie zarządza aktywami klientów indywidualnych i podmiotów prawnych.

Produkty oferowane przez Fortis Private Investments Polska S.A. obejmują kompleksowe rozwiązania w zakresie inwestycji. Aktywa klientów lokowane są w polskie i zagraniczne instrumenty finansowe. Dostępne dla klientów produkty dostosowane są do indywidualnych potrzeb klientów, ich preferencji, akceptowalnego ryzyka, oczekiwanej stopy zwrotu oraz horyzontu inwestycyjnego.

Od pierwszego stycznia 2008 roku dane FPIP są konsolidowane w ramach Grupy Fortis Bank Polska i prezentowane są w linii Private Banking.

- **Merchant Banking**

Global Markets (Pion Rynków Finansowych) oferuje szeroki zakres produktów dla Klientów korporacyjnych i instytucjonalnych oraz zajmuje się również relacjami z innymi bankami i zarządzaniem płynnością Grupy.

Commercial Banking (Pion Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw) specjalizuje się w obsłudze średnich i dużych przedsiębiorstw o rocznych obrotach powyżej 25 mln PLN, koncentrując się na Klientach działających na skalę międzynarodową, oferując im rozwiązania finansowe w oparciu o standardowe produkty i usługi bankowe oraz specjalistyczne produkty finansowe.

- **ALM i jednostki wsparcia**

Segment ALM odgrywa ważną rolę w zarządzaniu składnikami bilansu oraz pozabilansu banku, zarządza ryzykiem oraz kapitałami, ustala ceny transferowe i zewnętrzne. W segmencie ujęte zostały również koszty jednostek wsparcia, funkcje skarbowe oraz finansowe, oraz pozostała działalność niezwiązana z podstawową działalnością bankową.

Segment uzupełniający

Grupa prowadzi działalność w Polsce jako jedynym segmencie geograficznym, zatem wszystkie przychody uzyskane, koszty poniesione oraz aktywa dotyczą jednego segmentu geograficznego – Polski.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat według segmentów działalności

1.01.2008-30.06.2008 roku (narastająco) w tys. PLN	Retail Banking	Private Banking	Merchant Banking	ALM i jednostki wsparcia	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek (zewnątrzne)	194 481	7 201	232 602	32 902	467 186
Koszty z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	-146 043	-5 937	-318 777	-26 950	-497 707
Koszty z tytułu odsetek (zewnątrzne)	-65 773	-6 783	-210 936	-559	-284 051
Przychody z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	94 310	7 483	331 204	64 710	497 707
Wynik z tytułu odsetek	76 975	1 964	34 093	70 103	183 135
Pozostałe ceny transferowe (wewnętrzne)	594	-153	40 122	-40 563	-
Przychody z tytułu prowizji (zewnątrzne)	51 954	3 210	47 476	1 660	104 300
Koszty z tytułu prowizji (zewnątrzne)	-4 050	-600	-482	-906	-6 038
Wynik z tytułu prowizji	47 904	2 610	46 994	754	98 262
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (zewnątrzne)	33 182	178	32 913	-	66 273
Wynik na transakcjach zabezpieczających (zewnątrzne)	-	-	-	56	56
Pozostałe przychody (zewnątrzne)	4 940	136	1 772	607	7 455
Razem przychody netto	163 595	4 735	155 894	30 957	355 181
Koszty osobowe (zewnątrzne)	-40 576	-2 936	-20 491	-31 572	-95 575
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych (zewnątrzne)	-6 980	-245	-1 671	-8 360	-17 256
Pozostałe koszty (zewnątrzne)	-5 794	-750	-130	-59 402	-66 076
Odpisy netto z tytułu utraty wartości (zewnątrzne)	-13 039	-8	-10 791	-75	-23 913
Alokacja kosztów (rebilling) (wewnętrzne)	-80 060	-2 728	-16 139	98 927	-
Zysk brutto	17 146	-1 932	106 672	30 475	152 361
Podatek dochodowy	-3 284	374	-20 842	-5 724	-29 476
Zysk netto	13 862	-1 558	85 830	24 751	122 885

1.01.2007-30.06.2007 roku (narastająco) w tys. PLN	Retail Banking	Private Banking	Merchant Banking	ALM i jednostki wsparcia	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek (zewnątrzne)	114 725	693	122 181	14 895	252 494
Koszty z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	-73 872	-527	-161 995	-15 951	-252 345
Koszty z tytułu odsetek (zewnątrzne)	-36 739	-3 020	-81 528	-1 603	-122 890
Przychody z tytułu cen transferowych (wewnętrzne)	59 035	3 230	159 260	30 820	252 345
Wynik z tytułu odsetek	63 149	376	37 918	28 161	129 604
Pozostałe ceny transferowe (wewnętrzne)	48	4	6 832	-6 884	-
Przychody z tytułu prowizji (zewnątrzne)	41 645	343	21 063	1 652	64 703
Koszty z tytułu prowizji (zewnątrzne)	-3 007	-36	-423	-1 059	-4 525
Wynik z tytułu prowizji	38 638	307	20 640	593	60 178
Dywidenda i inne przychody z tytułu inwestycji (zewnątrzne)	-	-	-	600	600
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (zewnątrzne)	26 143	163	41 671	-	67 977
Wynik na operacjach aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży (zewnątrzne)	-	-	-38	357	319
Wynik na transakcjach zabezpieczających (zewnątrzne)	-	-	-	-113	-113
Pozostałe przychody (zewnątrzne)	3 326	7	1 276	3	4 612
Razem przychody netto	131 304	857	108 299	22 717	263 177
Koszty osobowe (zewnątrzne)	-30 856	-1 091	-20 427	-23 710	-76 084
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych (zewnątrzne)	-4 342	-66	-1 200	-4 587	-10 195
Pozostałe koszty (zewnątrzne)	-7 438	-157	-2 055	-51 793	-61 443
Odpisy netto z tytułu utraty wartości (zewnątrzne)	-5 051	-32	-7 316	2	-12 397
Alokacja kosztów (rebilling) (wewnętrzne)	-69 523	-1 569	-8 754	79 846	-
Zysk brutto	14 094	-2 058	68 547	22 475	103 058
Podatek dochodowy	-1 872	342	-11 340	-3 751	-16 621
Zysk netto	12 222	-1 716	57 207	18 724	86 437

Opis działalności segmentów

Retail Banking

Klienci

Retail Banking jest dynamicznie rozwijającą się linią biznesową. Wg stanu na koniec pierwszego półrocza 2008 roku liczba aktywnych Klientów tej linii wyniosła 52 011. Największy udział w liczbie Klientów linii Retail Banking mają Klienci Indywidualni (69%) oraz firmy (21%), pozostałe 10% to Klienci Rynku Masowego. Portfele Klientów tej linii (karty kredytowe, kredyty gotówkowe) nadal są utrzymywane, ale Grupa nie koncentruje się już na tym obszarze.

Kanały dystrybucji

Klienci linii Retail Banking mają do dyspozycji zarówno sieć oddziałów (35) jak i kanały alternatywne: system internetowy Pl@net, Multicash (rozwiązanie typu Home Banking) oraz Call Center. Linia rozwija wszystkie wymienione kanały dystrybucji. Statystyki Grupy wykazują, że kanały alternatywne cieszą się wśród Klientów dużym zainteresowaniem. Porównując dane za pierwsze półrocze 2008 rok i za pierwsze sześć miesięcy 2007 roku (narastająco) Grupa odnotowała:

- wzrost liczby Klientów korzystających z systemu bankowego Pl@net o 36%
- wzrost liczby przelewów z wykorzystaniem Pl@net o 56%

Produkty

Klienci linii Retail Banking korzystają z szerokiej gamy produktów kredytowych, depozytowych, inwestycyjnych oraz kartowych.

Wśród Klientów Indywidualnych dużą popularnością cieszą się:

- kredyty hipoteczne: saldo tych kredytów na koniec pierwszego półrocza 2008 roku wyniosło 3,1 mld PLN, co oznacza 51% wzrost w stosunku do stanu z końca pierwszego półrocza 2007 roku;
- karty kredytowe: liczba kart kredytowych dla Klientów Indywidualnych i Klientów rynku masowego na koniec pierwszego półrocza 2008 roku wyniosła 10 207, a saldo kredytów na tym produkcie wzrosło o 25% (średnia z pierwszego półrocza 2008 roku w porównaniu do średniej z pierwszych sześciu miesięcy 2007 roku),
- produkty typu inwestycyjnego: np. polisa lokacyjna Czysty Zysk, która jest produktem, z gwarantowanym zyskiem i ochroną kapitału i która w ostatnim czasie zyskała zainteresowanie klientów, gdyż łączy w sobie najlepsze cechy lokat, czyli prostotę i bezpieczeństwo oraz korzyści płynące z ubezpieczenia. Jej saldo na koniec pierwszego półrocza 2008 roku wyniosło 0,6 mld PLN.

Wśród Klientów Firmowych dużą popularnością cieszą się:

- kredyty inwestycyjne: saldo tych kredytów na koniec pierwszego półrocza 2008 roku wyniosło 2,2 mld PLN i wzrosło o 55% w stosunku do końca pierwszego półrocza 2007 roku,
- instrumenty wymiany walutowej: liczba transakcji tabelowych i negocjowanych wzrosła w ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2008 roku o 23% w stosunku do pierwszych sześciu miesięcy 2007 roku, a średni miesięczny wolumen tych transakcji oscyluje około 1,2 mld PLN.

Wyniki

Rosnące zainteresowanie Klientów Bankowości Detalicznej produktami Grupy znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysków i strat Grupy, gdyż przychody netto tej linii wzrosły w pierwszym półroczu 2008 roku w stosunku do pierwszego półrocza 2007 roku (narastająco) o 25%. Wzrost ten generowany był dzięki:

- wyższemu wynikowi na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu o 27% do czego przyczynił się zarówno wynik na transakcjach walutowych (wzrost o 34%) jak i wynik na instrumentach pochodnych (nieznaczący w 2006 roku, a w 2007 wynoszący ok. 9 mln PLN)
- wyższemu wynikowi z tytułu odsetek o 22%
- wyższemu wynikowi z tytułu prowizji o 24%

Intensywny rozwój linii Retail Banking spowodował również wzrost kosztów. Koszty osobowe zwiększyły się o 32%. Wzrost ten w głównej mierze wynika jednak ze zwiększonego zatrudnienia (średnio w analizowanych okresach o 20%). Pozycja "alokacja kosztów - rebilling" stanowi wartość netto kosztów alokowanych do linii biznesowej i wytransferowanych z linii Retail Banking do innych jednostek. Koszty te wzrosły o 15% i wynikały ze wzrostu aktywności klientów oraz wzrostu sprzedanych produktów i usług. Jednostki wsparcia zaangażowane w proces obsługi tych produktów i usług wytransferowały do linii koszty proporcjonalnie do wzrastającej produkcji.

Private Banking

Klienci

Według stanu na koniec pierwszego półrocza 2008 roku liczba aktywnych Klientów tej linii wyniosła 241. Średnio liczba klientów tej linii wzrosła o 150% (pierwsze sześć miesięcy 2008 roku w porównaniu do pierwszych sześciu miesięcy 2007 roku).

Kanały dystrybucji

Klienci linii Private Banking mają do dyspozycji zarówno sieć Centrów Biznesowych (6) będących częścią międzynarodowej sieci Fortis Banku obejmującej ok. 125 ośrodków w 20 krajach, jak i kanały alternatywne: systemy Multicash, Pl@net oraz Call Center. Jak wskazują statystyki, kanały te są coraz chętniej przez nich wykorzystywane.

Porównując dane z pierwszego półrocza 2008 roku i pierwszego półrocza 2007 roku (narastająco) Grupa odnotowała:

- wzrost liczby Klientów korzystających z systemu bankowego Pl@net o 593%
- wzrost liczby przelewów z wykorzystaniem Pl@net o 927%

Produkty

Klienci linii Private Banking korzystają z produktów kredytowych, depozytowych, inwestycyjnych oraz kartowych.

Wśród Klientów tej linii dużą popularnością cieszą się:

- produkty typu inwestycyjnego – na koniec pierwszego półrocza 2008 roku klienci tej linii zgromadzili około 425 mln PLN środków (depozytów i produktów typu inwestycyjnego takich jak np. zagraniczne fundusze inwestycyjne L-FIX, L-Funds zarządzane przez Fortis Investments Management czy portfele inwestycyjne Fortis FIO zarządzane przez Fortis Private Investments Polska S.A.)
- limit w rachunku bieżącym: saldo tych kredytów na koniec pierwszego półrocza 2008 roku wyniosło 120 mln PLN (sprzedaż tych kredytów w pierwszym półroczu 2007 była nieznaczająca);

Wyniki

W związku z konsolidacją sprawozdań finansowych od stycznia 2008 roku w linii Private Banking oprócz danych finansowych tej linii są także raportowane wyniki Fortis Private Investments Polska (FPIP), które stanowią 61% przychodów netto tej linii oraz 1% skonsolidowanych przychodów netto Fortis Bank Polska.

Stale rozwijająca się baza Klientów linii Private Banking i rosnące zainteresowanie ofertą Grupy znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysków i strat Grupy, gdyż przychody netto tej linii wzrosły w pierwszym półroczu 2008 roku w stosunku do pierwszego półrocza 2007 roku o 453%. Wzrost ten generowany był dzięki:

- wyższemu wynikowi z tytułu odsetek o 422% (bez uwzględnienia FPIP: 281%)
- wyższemu wynikowi z tytułu prowizji o 773% (bez uwzględnienia FPIP: 5%)

Intensywny rozwój linii Private Banking spowodował również wzrost kosztów. Koszty osobowe wzrosły o 169% (bez uwzględnienia FPIP o 36%). Wynika to przede wszystkim ze zwiększonego zatrudnienia w samej linii Private Banking jak i FPIP (osoby zatrudnione w FPIP stanowią 55% osób zatrudnionych w tej linii) oraz dostosowania polityki płac do obecnej sytuacji na rynku pracy. Pozycja alokacja kosztów - rebilling stanowi wartość netto kosztów alokowanych do linii biznesowej i wytransferowanych z linii Private Banking do innych jednostek. Koszty te wzrosły o 74% czynnikiem wpływającym na wzrost transferowanych kosztów był wzrost aktywności Klientów, wzrost sprzedanych produktów i usług a przede wszystkim zmiany organizacyjne. Jednostki wsparcia zaangażowane w proces obsługi tych produktów i usług wytransferowały do linii koszty proporcjonalnie do wzrastającej produkcji.

Merchant Banking

Klienci

Wg stanu na koniec drugiego kwartału 2008 roku liczba aktywnych Klientów tej linii wyniosła 2 471. Średnio liczba klientów tej linii wzrosła o 24% (pierwsze sześć miesięcy 2008 w porównaniu do pierwszych sześciu miesięcy 2007).

Kanały dystrybucji

Klienci linii Merchant Banking mają do dyspozycji zarówno sieć Centrów Biznesowych (8) będących częścią międzynarodowej sieci Fortis Banku obejmującej ok. 125 ośrodków w 20 krajach, jak i kanały alternatywne: systemy Multicash, Pl@net oraz Call Center. Jak wskazują statystyki, kanały te są coraz chętniej przez nich wykorzystywane. Porównując dane z pierwszego półrocza 2008 roku i pierwszego półrocza 2007 roku Grupa odnotowała:

- wzrost liczby Klientów korzystających z systemu bankowego Pl@net o 270%,
- wzrost liczby przelewów z wykorzystaniem Pl@net o 560%,

Produkty

Klienci linii Merchant Banking korzystają z szerokiej gamy produktów kredytowych, depozytowych, finansowania międzynarodowych transakcji handlowych czy prowadzenia operacji na międzynarodowych rynkach finansowych. Wśród produktów oferowanych przez Grupę Klientom instytucjonalnym wyróżniają się:

- kredyty inwestycyjne (w tym kredyty na zakup / budowę nieruchomości na cele komercyjne): saldo tych kredytów przekroczyło na koniec pierwszego półrocza 2008 roku 2,8 mld PLN, co oznacza 37% wzrost w stosunku do końca pierwszego półrocza 2007 roku
- kredyty obrotowe: saldo tych kredytów wyniosło na koniec pierwszego półrocza 2008 roku 1,5 mld PLN, co oznacza 24% wzrost w stosunku do końca pierwszego półrocza 2007 roku
- kredyty w rachunku bieżącym: saldo tych kredytów wyniosło na koniec pierwszego półrocza 2008 roku 1,5 mld PLN, co oznacza 38% wzrost w stosunku do końca pierwszego półrocza 2007 roku
- depozyty: łączne saldo depozytów wyniosło 3,6 mld PLN na koniec pierwszego półrocza 2008 roku, co oznacza 52% wzrost w stosunku do końca pierwszego półrocza 2007 roku
- instrumenty wymiany walutowej: liczba transakcji negocjowanych i tabelowych w ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2008 roku wyniosła około 27 tys., a średni miesięczny wolumen tych transakcji oscyluje około 1,6 mld PLN

Zakres oferowanych produktów poszerza się. W 2007 roku Grupa wprowadziła do oferty: instrumenty pochodne na energię, inkaso gotówkowe. Następują również zmiany w strukturze organizacyjnej mającej na celu lepszą i bardziej precyzyjną obsługę Klientów instytucjonalnych – powołany został zespół Cash Management zajmujący się wyspecjalizowanymi produktami rozliczeniowymi typu: Notional Cash Pooling czy Cash Collection.

Wyniki

Stale rozwijająca się baza Klientów linii Merchant Banking i rosnące zainteresowanie ofertą Grupy znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysków i strat Grupy gdyż przychody netto tej linii wzrosły w pierwszym półroczu 2008 roku w stosunku do pierwszego półrocza 2007 roku o 44%. Wzrost ten generowany był dzięki:

- wyższemu wynikowi z tytułu prowizji o 128%,
- wyższemu wynikowi na transakcjach walutowych o 20%, które stanowią 77% wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Intensywny rozwój linii Merchant Banking spowodował również wzrost kosztów.

Pozycja alokacja kosztów (rebilling) stanowi wartość netto kosztów alokowanych do linii biznesowej i wytransferowanych z linii Merchant Banking do innych jednostek. Koszty te wzrosły o 84%. Czynnikiem wpływającym na wzrost transferowanych kosztów był wzrost aktywności Klientów, wzrost sprzedanych produktów i usług, a przede wszystkim zmiany organizacyjne. Jednostki wsparcia zaangażowane w proces obsługi tych produktów i usług wytransferowały do linii koszty proporcjonalnie do wzrastającej produkcji.

Koszty osobowe pozostały na poziomie kosztów roku ubiegłego. Taka sytuacja wynika z faktu zmniejszenia zatrudnienia w tym segmencie, poprzez zmiany organizacyjne i przesunięcie części osób z jednostek stanowiących zaplecze dla operacji kredytowych do linii Retail Banking.

ALM i jednostki wsparcia

Wyniki

Segment ALM – z jednej strony przedstawia wyniki zarządzania ryzykiem stopy procentowej i płynności (wynik z tytułu tej działalności wzrósł o 36%), a z drugiej strony koszty jednostek wsparcia odzwierciedlające rozwój Grupy.

W 2007 roku Grupa wdrożyła nową metodologię alokacji kosztów, która jest kontynuowana w 2008 roku, zgodną z metodologią obowiązującą w Grupie Fortis. Metodologia ta wprowadza nową definicję kosztów bezpośrednich jednostki, tj. jako koszt bezpośredni danej jednostki, traktowany jest koszt będący w obszarze odpowiedzialności danej jednostki. Zgodnie z tą metodologią koszty amortyzacji, czynszu, szkoleń wykazywane są jako koszt bezpośredni odpowiednich jednostek wsparcia odpowiedzialnych za ten koszt. Ostatecznie są one alokowane do jednostek biznesowych, proporcjonalnie do wsparcia świadczonego danej linii biznesowej, zwiększając jej koszty alokacji.

8. Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję

Nota 8. Skonsolidowany zysk przypadający na jedną akcję

	1.01.2008 – 30.06.2008	1.01.2007 – 30.06.2007
Ilość akcji na dzień 30 czerwca	16 771 180	16 771 180
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Skonsolidowany zysk netto okresu w PLN	122 885 000	86 437 000
Podstawowy skonsolidowany zysk na jedną akcję zwykłą w PLN	7,33	5,15
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	16 771 180	16 771 180
Rozwodniony skonsolidowany zysk na jedną akcję zwykłą w PLN	7,33	5,15

Podstawowy skonsolidowany zysk na akcję wyliczany jest jako iloraz skonsolidowanego zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie okresu.

Rozwodniony skonsolidowany zysk na akcję wylicza się jako iloraz skonsolidowanego zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w celu uwzględnienia wpływu wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych.

Na dzień sprawozdawczy nie wystąpiły czynniki powodujące rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych.

9. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

Nota 9.1. Przychody z tytułu odsetek

(w tys. PLN)	II kwartał 2008	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartał 2007	II kwartały 2007 (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21 841	39 495	5 016	11 291
Należności od banków	5 579	9 197	2 843	5 795
Inwestycje	18 816	28 222	6 069	12 612
Należności od klientów	205 000	388 314	119 085	220 022
Papiery wartościowe	1 437	1 958	1 390	2 774
Razem przychody z tytułu odsetek	252 673	467 186	134 403	252 494

Nota 9.2. Koszty z tytułu odsetek

(w tys. PLN)	II kwartał 2008	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartał 2007	II kwartały 2007 (narastająco)
Zobowiązania wobec banków	-66 035	-120 379	-33 573	-61 327
Zobowiązania wobec klientów	-85 405	-153 242	-31 229	-59 626
Pożyczki podporządkowane	-4 611	-9 352	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-215	-559	-803	-1 603
Pozostałe	-238	-519	-162	-334
Razem koszty z tytułu odsetek	-156 504	-284 051	-65 767	-122 890

Nota 9.3. Przychody z tytułu prowizji

(w tys. PLN)	II kwartał 2008	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartał 2007	II kwartały 2007 (narastająco)
Usługi powiernicze i operacje papierami wartościowymi	658	1 331	790	1 373
Usługi z tytułu rozliczeń pieniężnych	14 052	27 344	13 202	25 733
Gwarancje i zobowiązania warunkowe	4 302	7 525	3 819	7 328
Prowizje związane z udzielaniem kredytów (rozliczane liniowo)	5 867	11 514	4 717	9 204
Prowizje związane z udzielaniem kredytów (rozliczane jednorazowo)	3 418	6 778	1 200	2 251
Prowizje związane z transakcjami kupna, sprzedaży instrumentów pochodnych	14 642	30 885	-	-
Przychody z tytułu pośrednictwa w pozyskiwaniu klientów	1 963	2 120	4 640	5 637
Przychody związane z kartami	2 850	5 871	2 916	5 596
Przychody z tytułu zarządzania aktywami	2 073	4 890	342	1 087
Pozostałe	3 108	6 042	2 783	6 494
Razem przychody z tytułu prowizji	52 933	104 300	34 409	64 703

Nota 9.4. Koszty z tytułu prowizji

(w tys. PLN)	II kwartał 2008	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartał 2007	II kwartały 2007 (narastająco)
Usługi powiernicze i operacje papierami wartościowymi	-257	-496	-214	-244
Koszty związane z kartami	-1 391	-2 165	-1 202	-1 923
Koszty operacji gotówkowych	-651	-1 478	-648	-1 168
Rozliczenia	-294	-593	-365	-717
Pozostałe	-415	-1 306	-325	-473
Razem koszty z tytułu prowizji	-3 008	-6 038	-2 754	-4 525

Nota 9.5. Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu

(w tys. PLN)	II kwartał 2008	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartał 2007	II kwartały 2007 (narastająco)
Papiery wartościowe	-956	-1 258	-1 661	-1 398
Instrumenty pochodne	-162	1 259	6 345	10 149
Operacje wymiany walut	35 351	66 272	31 534	59 226
Razem wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	34 233	66 273	36 218	67 977

Nota 9.6. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

(w tys. PLN)	II kwartał 2008	II kwartały 2008 (narastająco)	II kwartał 2007	II kwartały 2007 (narastająco)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	-1 102	-1 655	293	-43
Należności od banków netto	-6	-121	29	-8
Należności od klientów netto	-2 477	-22 717	-3 183	-11 148
Zobowiązania pozabilansowe netto	99	958	-798	-1 182
Pozostałe aktywa netto	12	-10	462	369
Pozostałe rezerwy netto	-583	-368	-475	-385
Razem odpisy netto z tytułu utraty wartości	-4 057	-23 913	-3 672	-12 397

10. Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego bilansu

Nota 10.1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Gotówka w kasie	200 147	543 343	159 011
Należności od Banku Centralnego	433 509	17 153	53 340
Krótkoterminowe należności od banków, w tym:	2 586 279	1 006 442	1 397 969
-rachunki nostro	51 285	97	41 727
-lokaty krótkoterminowe od banków	954 945	150 516	456 780
-inne należności krótkoterminowe	1 580 049	855 829	899 462
Krótkoterminowe należności od klientów	13 099	23 841	56 058
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	3 233 034	1 590 779	1 666 378
Odpisy aktualizujące:	-1 971	-316	-209
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-1 971	-316	-209
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	3 231 063	1 590 463	1 666 169

Należności

Nota 10.2.1. Należności od banków

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Kredyty	75 000	74 999	25 000
Dłużne papiery wartościowe nie notowane na aktywnym rynku	149 792	150 639	152 803
Lokaty	179 566	-	-
Inne należności	17 486	2 964	3 081
Razem należności od banków brutto	421 844	228 602	180 884
Odpisy aktualizujące:	-198	-77	-65
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-198	-77	-65
Razem należności od banków netto	421 646	228 525	180 819

Nota 10.2.2. Należności od klientów

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Kredyty dla jednostek budżetowych	442	454	955
Kredyty hipoteczne	3 152 948	2 660 307	2 066 829
Kredyty i pożyczki konsumpcyjne	506 413	489 765	296 885
Kredyty komercyjne	9 196 900	8 215 694	6 797 418
Inne należności	0	215	908
Razem należności od klientów brutto	12 856 703	11 366 435	9 162 995
Odpisy aktualizujące:	-215 521	-194 409	-171 895
- na poniesione, zidentyfikowane straty	-158 600	-145 351	-134 525
- na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR)	-56 921	-49 058	-37 370
Razem należności od klientów netto	12 641 182	11 172 026	8 991 100

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Nota 10.3.1 Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu :	41 831	48 241	81 896
- obligacje skarbowe	37 131	33 309	81 896
- bony skarbowe	4 700	14 932	-
Pochodne instrumenty finansowe :	264 146	205 060	103 315
- kontrakty walutowe	214 503	160 130	54 448
- kontrakty na stopę procentową	49 643	44 930	48 867
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	305 977	253 301	185 211

Wg stanu na 30.06.2008 roku oraz 31.12.2007 i 30.06.2007 roku, w bilansie Grupy nie wystąpiły papiery wartościowe przeznaczone do obrotu z przyrzeczeniem odsprzedaży, ani z przyrzeczeniem odkupu.

Nota 10.3.2. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Pochodne instrumenty finansowe:	275 438	201 381	120 389
- kontrakty walutowe	236 642	157 620	49 595
- kontrakty na stopę procentową	38 796	43 761	70 794
Razem zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	275 438	201 381	120 389

Nota 10.4. Inwestycje dostępne do sprzedaży

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Inwestycje dostępne do sprzedaży według wartości godziwej			
Obligacje skarbowe	1 069 037	464 186	422 338
Bony skarbowe	265 008	95 835	-
Obligacje NBP	24 979	24 979	24 979
Udziały	79	18 235	18 237
Razem inwestycje dostępne do sprzedaży	1 359 103	603 235	465 554

Zobowiązania

Nota 10.5.1. Zobowiązania wobec banków

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	-	148 000
Depozyty	2 315 026	1 373 528	1 537 105
- Bieżące	68 822	103 769	63 188
- Terminowe	1 818 686	856 300	1 136 070
- Zabezpieczenia pieniężne	357 518	316 059	257 847
- Pozostałe depozyty	70 000	97 400	80 000
Kredyty i pożyczki otrzymane	4 512 593	3 666 796	2 724 800
Pozostałe	1 581 725	855 221	899 631
Razem zobowiązania wobec banków	8 409 344	5 895 545	5 309 536

Nota 10.5.2. Zobowiązania wobec klientów

(w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	30 czerwca 2007
Depozyty bieżące	1 335 508	1 425 475	1 480 670
Depozyty terminowe	5 513 254	4 597 824	3 407 534
Pozostałe depozyty	25 019	-	-
Kredyty i pożyczki otrzymane	670 840	-	-
Zabezpieczenia pieniężne	214 898	260 334	248 182
Pozostałe	12 871	23 795	55 819
Razem zobowiązania wobec klientów	7 772 390	6 307 428	5 192 205

11. Adekwatność kapitału i płynność finansowa

Adekwatność kapitału

Aktualna polityka Grupy dotycząca utrzymania funduszy własnych na adekwatnym poziomie odnosi się do kategorii adekwatności kapitałowej, współczynnika wypłacalności i struktury funduszy własnych opisanych w prawie bankowym oraz przepisach wykonawczych do tego aktu.

Podstawowym celem FBP w omawianym zakresie, pozostaje utrzymanie funduszy własnych na poziomie gwarantującym współczynnik wypłacalności nie niższy niż 9%.

W razie pojawienia się ryzyka przekroczenia tego progu, to jest obniżenia współczynnika poniżej 9%, Grupa podejmuje działania zmierzające do podwyższenia funduszy własnych, a w ich ramach funduszy podstawowych, w szczególności kapitału zakładowego, zapasowego i rezerwowego.

Prowadzona konsekwentnie, przez ostatnie lata polityka budowy funduszy podstawowych dała Grupie fundament zapewniający mu dziś większą elastyczność w poszukiwaniu alternatywnych źródeł finansowania swojej działalności.

Adekwatność kapitału i płynność finansowa (w tys. PLN)	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem	12 321 169	11 726 693	9 897 050
Kapitał zakładowy	503 135	503 135	503 135
Kapitał zapasowy	308 656	308 656	308 814
Kapitały rezerwowe łącznie z niepodzielonym zyskiem z lat ubiegłych	344 983	183 710	183 710
Zobowiązania podporządkowane zaliczane do kapitałów*	335 420	358 200	-
Inne składniki funduszy własnych, uwzględniane w wyliczeniu współczynnika adekwatności kapitałowej	-11 154	67 300	-19 188
Fundusze własne brutto razem	1 481 040	1 421 001	976 471
Pomniejszenia			
Udziały kapitałowe w podmiotach finansowych	-	18 196	18 196
Wartości niematerialne netto	23 815	22 287	19 260
Pomniejszenia razem	23 815	40 483	37 456
Fundusze własne netto	1 457 225	1 380 518	939 015
Kapitał krótkoterminowy	22 600	14 286	10 290
w tym zysk bieżący na portfelu handlowym	22 600	14 286	10 290
Razem fundusze własne plus kapitał krótkoterminowy	1 479 825	1 394 804	949 305
Ryzyko kredytowe	1 005 843	946 714	795 343
Ryzyko rynkowe	2 451	5 707	6 711
Ryzyko operacyjne	66 947	-	-
Całkowity wymóg kapitałowy	1 075 241	952 421	802 054
Współczynnik adekwatności kapitałowej	11,01%	11,72%	9,47%

*21 listopada 2007 roku Fortis Bank Polska SA uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego na zaliczenie pożyczki jako zobowiązania podporządkowanego do funduszy własnych (uzupełniających) zgodnie z art. 127 Prawa Bankowego w celu uwzględnienia przy wyliczeniu adekwatności kapitałowej.

Na 30 czerwca 2008 roku współczynnik adekwatności kapitałowej wynosił 11,01% w porównaniu do 9,47% na koniec czerwca 2007 roku. Współczynnik ten wyraża proporcję między kapitałem banku, a jego zaangażowaniem z tytułu poszczególnych ryzyk.

Fundusze własne Grupy (jako kategoria wyliczana dla celów kalkulacji współczynnika adekwatności kapitałowej) wzrosły o 56% w porównaniu z końcem czerwca 2007 roku, podczas gdy w tym samym czasie aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem wzrosły o 24%.

Począwszy od 1 stycznia 2008 roku Fortis Bank Polska SA zaczął stosować zasady wynikające z wdrożenia Nowej Umowy Kapitałowej przeniesione na grunt polskiego prawa poprzez zmiany do ustawy Prawo Bankowe oraz poprzez uchwały KNB.

Nowa Umowa Kapitałowa składa się z trzech filarów:

- Filar I - zostały wprowadzone zmiany w zakresie ryzyka kredytowego, wprowadzone zostały nowe wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego, bez zmian pozostało ryzyko rynkowe,
- Filar II - na banki został nałożony obowiązek wypracowania procesów oceny kapitału wewnętrznego oraz ustalania docelowych kapitałów zgodnych z profilami ryzyka w danym banku oraz wymogami nadzorczymi,
- Filar III - banki zostały zobowiązane do ujawniania informacji na temat ich profilu ryzyka oraz poziomu kapitalizacji.

Powyższe obowiązki Fortis Bank Polska SA realizuje poprzez wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego stosując metodę standardową stanowiącą rozwinięcie metody wynikającej z postanowień umowy Basel I. Zgodnie z tą metodą uszczegółowione zostały klasy kredytobiorców, a banki uzyskały możliwość wykorzystywania zewnętrznych ratingów nadawanych przez określone agencje ratingowe.

Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego jest wyliczany metodą wskaźnika podstawowego (BIA) jako procent uzyskanych przychodów netto.

W ramach filara II Bank realizuje obowiązki związane z wyliczaniem kapitału wewnętrznego wynikające z zapisów Uchwały nr 4/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego. Dla wszystkich ryzyk uznanych za istotne opracowane zostały metodologie szacowania kapitału wewnętrznego, przy wykorzystaniu których Bank dokonuje comiesięcznych kalkulacji wewnętrznej oceny potrzeb kapitału wewnętrznego.

Obowiązki wynikające z filara III Bank realizuje poprzez umieszczenie na swoich stronach internetowych informacji na temat pomiaru wielkości ryzyk identyfikowanych w działalności Banku oraz pokrycia tych ryzyk w kapitale.

Zakres oraz szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyk, określa Uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczególnych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączonych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposób korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencji kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania.

Sposób wyliczania funduszy własnych stosowanych do wyliczania współczynnika wypłacalności reguluje Uchwała nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszych funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działań banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych.

Zastosowanie przez Grupę powyższych regulacji z dniem 1 stycznia 2008 roku skutkowało wzrostem wielkości całkowitego wymogu kapitałowego. Główny wpływ na ten wzrost ma, dotychczas nieuwzględniany w wyliczeniu współczynnika wypłacalności, wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego. Pozostałe wyliczane przez FBP wielkości wymogów nie zmieniły się znacząco w stosunku do wyliczeń według zasad Basel II. W związku z tym Bank nie dokonał przeliczeń okresów porównawczych, prezentowane wartości porównawcze, są wartościami wyliczonymi wg zasad Basel I.

Kwoty minimalnych wymogów kapitałowych (w tys. PLN)	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Ryzyko kredytowe	1 005 843	946 714	795 343
Ryzyko rynkowe, w tym :	2 451	5 707	6 711
- ryzyko ogólne stóp procentowych	2 451	5 707	6 711
- ryzyko walutowe	-	-	-
Ryzyko operacyjne	66 947	-	-
Całkowity wymóg kapitałowy	1 075 241	952 421	802 054

12. Porównywalność z opublikowanymi wcześniej raportami

W celu uzyskania porównywalności danych dokonano zmian prezentacyjnych dla danych opublikowanych poprzednio w raporcie za drugi kwartał 2007 roku wg stanu na 30 czerwca 2007 roku.

Bilans wg stanu na 30 czerwca 2007 roku

Pozycja	Raport za I półrocze 2007	Raport za I półrocze 2008	Różnica	Zmiana dotyczy
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 668 517	1 666 169	69 -2 417	Krótkoterminowe należności od banków Wycena transakcji FX spot
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	175 690	185 211	9 521	Zmiana prezentacji wyceny instrumentów pochodnych na stopę procentową
Należności od banków	180 888	180 819	-69	Krótkoterminowe należności od banków
Rzeczowy majątek trwały	84 691	90 051	5 360	Oprogramowanie operacyjne
Wartości niematerialne	24 620	19 260	-5 360	Oprogramowanie operacyjne
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	30 055	32 052	1 997	Korekta bilansu otwarcia dotycząca zmiany wartości podatku odroczonego z tytułu IBNR
Pozostałe aktywa	302 113	306 955	4 840 2	Ujęcie instrumentów finansowych w dacie zawarcia transakcji Pozostałe
Razem zmiany			13 943	
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	110 868	120 389	9 521	Zmiana prezentacji wyceny instrumentów pochodnych na stopę procentową
Zobowiązania wobec banków	5 449 317	5 309 536	-136 884 -1 680 -1 217	Zobowiązania wobec biur maklerskich Wycena transakcji FX spot Środki funduszu socjalnego
Zobowiązania wobec klientów	5 056 056	5 192 205	136 884 -735 1 217	Zobowiązania wobec biur maklerskich Wycena transakcji FX spot Środki funduszu socjalnego
Pozostałe zobowiązania	213 123	219 182	4 840 2	Ujęcie instrumentów finansowych w dacie zawarcia transakcji Pozostałe
Kapitał z aktualizacji wyceny	-867	-868	-1	Pozostałe
Zyski zatrzymane	-17 809	-15 811	1 997 1	Korekta bilansu otwarcia dotycząca zmiany wartości podatku odroczonego z tytułu IBNR Pozostałe
Wynik roku bieżącego	86 439	86 437	-2	Pozostałe
Razem zmiany			13 943	

Rachunek zysków i strat za okres 1 stycznia do 30 czerwca 2007 roku

Pozycja	Raport za I półrocze 2007	Raport za II kwartał 2008	Różnica	Zmiana dotyczy
Przychody z tytułu prowizji	61 642	64 703	3 112 -51	Reklasyfikacja przychodów prowizyjnych z pozostałych przychodów Pozostałe
Koszty z tytułu prowizji	-4 576	-4 525	51	Pozostałe
Pozostałe przychody	7 724	4 612	-3 112	Reklasyfikacja przychodów prowizyjnych do Przychodów z tytułu prowizji
Razem zmiany			-	

13. Informacja dodatkowa

Informacje na temat wcześniej opublikowanych prognoz wyników finansowych

Zarząd Fortis Bank Polska SA nie publikował prognoz wyników finansowych.

Objaśnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej działalności

Działalność Fortis Bank Polska SA nie ma charakteru sezonowego ani cyklicznego.

Informacja o wypłaconych dywidendach

Zarząd Banku zamierza zaproponować Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy niewypłacanie dywidendy oraz przeznaczenie wypracowanych w roku 2008 zysków w całości na zwiększenie funduszy własnych.

Zmiany zobowiązań warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Jako zobowiązania warunkowe Bank prezentuje zobowiązania pozabilansowe, które nie spełniają kryteriów ujęcia w bilansie jako aktywa lub zobowiązania.

W poniższych tabelach zaprezentowana została zmiana zobowiązań warunkowych udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe otrzymane (w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	zmiana (%)
Otrzymane zobowiązania finansowe	1 272 032	584 232	118 %
Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	283 211	259 712	9 %
Razem zobowiązania warunkowe otrzymane	1 555 243	843 944	84 %

Zobowiązania warunkowe udzielone (w tys. PLN)	30 czerwca 2008	31 grudnia 2007	zmiana (%)
Udzielone zobowiązania finansowe	4 004 849	3 730 140	7 %
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	882 740	876 428	1 %
Razem zobowiązania warunkowe udzielone	4 887 589	4 606 568	6 %

Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym

W drugim kwartale 2008 roku w Banku nie wystąpiły zdarzenia nietypowe mające wpływ na wynik finansowy oraz zmianę strukturę pozycji bilansowych.

Korekty błędów dotyczących wcześniejszych okresów

W drugim kwartale 2008 roku w Banku nie wystąpiła konieczność dokonania korekty błędów dotyczących poprzednich okresów.

Informacje o udzieleniu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji.

W pierwszym półroczu 2008 roku Bank ani jednostka zależna nie udzieliły poręczeń kredytu pożyczek ani gwarancji, które przekraczałyby 10% funduszy własnych Banku.

Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu kwartału, które nie zostały ujęte w kwartalnym sprawozdaniu finansowym.

Nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały ujęte w sprawozdaniu, mogące w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe.

Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W drugim kwartale 2008 roku nie wystąpiła emisja, wykup ani spłata dłużnych lub kapitałowych papierów wartościowych.

Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W drugim kwartale 2008 roku nie toczyło się żadne postępowanie lub więcej postępowań przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku, dotyczące zobowiązań lub wierzycelności Banku oraz spółek zależnych.

Informacja o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

Bank jest częścią międzynarodowej grupy bankowo – ubezpieczeniowej Fortis. Jednostkami dominującymi najwyższego szczebla są: Fortis S.A./NV oraz Fortis N.V. Podmiotem dominującym dla Banku jest Fortis Bank SA/NV z siedzibą w Brukseli. Fortis Bank Polska SA jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki zależnej Fortis Private Investments Polska S.A., w której posiada 100% udziałów.

Bank przeprowadza transakcje z podmiotami powiązаныmi. Większość tych transakcji to operacje bankowe przeprowadzane w ramach normalnej działalności biznesowej i w większości składają się na nie kredyty, depozyty oraz gwarancje. Warunki transakcji nie odbiegają od warunków rynkowych.

Rozliczenia wewnątrzgrupowe z jednostką zależną zostały wyeliminowane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach Fortis Bank Polska SA z jednostką dominującą, podmiotem zależnym oraz jednostkami powiązаныmi organizacyjnie.

Pozycje bilansowe na dzień 30.06.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 556 644	-	42 326	1 598 970
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	133 611	-	-	133 611
Należności od banków i klientów	146 972	1	118 181	265 154
Pozostałe aktywa	17 909	605	21 184	39 698
Razem	1 855 136	606	181 691	2 037 433
Pasywa				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	146 816	-	-	146 816
Zobowiązania wobec banków i klientów	1 065 591	18 926	5 659 440	6 743 957
Zobowiązania podporządkowane	-	-	335 420	335 420
Pozostałe zobowiązania	4 852	67	19 159	24 078
Razem	1 217 259	18 993	6 014 019	7 250 271

Pozycje bilansowe na dzień 31.12.2007 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	527 221	-	40 340	567 561
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	103 238	-	-	103 238
Należności od banków i klientów	-	1	119 540	119 541
Pozostałe aktywa	197	402	488	1 087
Razem	630 656	403	160 368	791 427
Pasywa				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	104 540	-	-	104 540
Zobowiązania wobec banków i klientów	834 133	10 171	4 007 143	4 851 447
Zobowiązania podporządkowane	-	-	358 200	358 200
Pozostałe zobowiązania	829	15	38 372	39 216
Razem	939 502	10 186	4 403 715	5 353 403

Pozycje bilansowe na dzień 30.06.2007 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	814 819	-	509	815 328
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	36 752	-	-	36 752
Należności od banków i klientów	-	1	87 794	87 795
Pozostałe aktywa	296	67	155	518
Razem	851 867	68	88 458	940 393
Zobowiązania				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	6 232	-	-	6 232
Zobowiązania wobec banków i klientów	744 138	7 562	2 987 494	3 739 194
Pozostałe zobowiązania	7 764	39	24 518	32 321
Razem	758 134	7 601	3 012 012	3 777 747

Rachunek zysków i strat 1.01.2008- 30.06.2008 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek	28 151	-	4 576	32 727
Koszty z tytułu odsetek	-2 556	-473	-116 003	-119 032
Przychody z tytułu prowizji	32 659	1 550	2 240	36 449
Koszty z tytułu prowizji	-719	-	-1	-720
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	11 600	-	17	11 617
Wynik na transakcjach zabezpieczających	729	-	-	729
Pozostałe przychody	3 690	-	264	3 954

Rachunek zysków i strat 1.01.2007 - 30.06.2007 (w tys. PLN)	Jednostka dominująca	Jednostka zależna	Jednostki powiązane organizacyjnie	Ogółem
Przychody z tytułu odsetek	6 140	-	1 401	7 541
Koszty z tytułu odsetek	-1 809	-83	-44 666	-46 558
Przychody z tytułu prowizji	1 750	4 717	783	7 250
Koszty z tytułu prowizji	-916	-35	-1	-952
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	29 760	-	4	29 764
Wynik na transakcjach zabezpieczających	2 206	-	-	2 206

Istotne umowy dotyczące podmiotów powiązanych

Dnia 30 kwietnia 2008 roku Fortis Bank Polska SA podpisał umowę współpracy z Fortis Bank SA/NV, przedmiotem której jest oferowanie instrumentów pochodnych Fortis Bank Global Market przez Fortis Bank Polska SA w Polsce. Wynagrodzenie Fortis Bank Polska SA z tytułu umowy stanowi marża sprzedażowa. Wysokość wynagrodzenia uzależniona jest od wartości przeprowadzonych transakcji. Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

Informacja o akcjonariuszach posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA

Struktura akcjonariatu na 30 czerwca 2008 roku.

	liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na WZA	% udział w ogólnej liczbie głosów
Fortis Bank SA/NV	16 636 072	99,19%	16 636 072	99,19%
Pozostali	135 108	0,81%	135 108	0,81%
Razem:	16 771 180	100%	16 771 180	100%

Kapitał zakładowy podzielony jest na 16 771 180 akcji o wartości nominalnej 30 zł każda, co stanowi 16 771 180 głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku.

Akcje Fortis Banku Polska SA będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Na dzień 30 czerwca 2008 roku, żadna z osób zarządzających lub nadzorujących nie była w posiadaniu akcji Fortis Bank Polska SA.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku, żadna z osób zarządzających lub nadzorujących nie była w posiadaniu akcji Fortis Bank Polska SA.

Inne istotne wydarzenia

Od dnia 15 maja 2008 roku, Fortis Bank Polska SA, mając na celu ograniczenie ryzyka walutowego, wstrzymał sprzedaż kredytów hipotecznych i pożyczek hipotecznych w walutach innych niż złoty, dla klientów indywidualnych. Intencją Banku jest rozwój oferty kredytów hipotecznych w złotych. Obecny portfel kredytów udzielonych w walutach obcych, będzie obsługiwany na dotychczasowych warunkach.

Dnia 6 czerwca 2008 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Fortis Bank Polska SA, zatwierdzające Sprawozdanie finansowe za zakończony rok obrotowy 2007, Sprawozdanie Zarządu za rok 2007 oraz Sprawozdanie Rady Nadzorczej za rok 2007. Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium z wykonania obowiązków w 2007 roku wszystkim członkom Zarządu i Rady Nadzorczej. Decyzją Walnego Zgromadzenia, zysk za rok 2007 został przeznaczony w całości na zwiększenie funduszy własnych, a w szczególności na pokrycie kosztów wdrożenia przez Fortis Bank Polska SA Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz pozostałe kapitały.

Dnia 6 czerwca 2008 roku, podmiot zależny od Fortis Bank Polska SA – Fortis Private Investments Polska S.A., złożył do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, które powstanie z przekształcenia domu maklerskiego i będzie działało pod firmą Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Fortis Private Investments S.A.

Dnia 11 czerwca 2008 roku Bank poinformował o rezygnacji złożonej przez Bartosza Chytlę z funkcji członka i wiceprezesa Zarządu. Od dnia 1 lipca 2008 roku, skład Zarządu Fortis Bank Polska SA jest następujący:

1. Alexander Paklons - Prezes Zarządu
2. Jan Bujak - Pierwszy Wiceprezes Zarządu
3. Jean-Luc Deguel - Wiceprezes Zarządu
4. Jaromir Pelczarski - Wiceprezes Zarządu
5. Thierry Lechien - Wiceprezes Zarządu

Dnia 19 czerwca 2008 roku Bank poinformował o planowanej dacie połączenia prawnego Fortis Bank Polska SA i Dominet Bank SA - 1 lipca 2009 roku. Równocześnie została przekazana informacja, iż planowane jest, że funkcję Prezesa Zarządu połączonego Banku obejmie Pan Alexander Paklons, obecnie Prezes Zarządu Fortis Bank Polska SA i Przewodniczący Rady Nadzorczej Dominet Bank SA. Osobą odpowiedzialną za rozwój działalności w segmencie klientów indywidualnych i małych przedsiębiorstw będzie Pan Jacek Obłękowski, obecnie Prezes Zarządu Dominet Bank SA.

W drugim kwartale 2008 roku Bank podpisał dwie znaczące umowy kredytowe, z Klientami nie będącymi podmiotami powiązanymi z Grupą Kapitałową Fortis Bank Polska SA, na łączną kwotę 500 mln PLN (300 mln PLN i 200 mln PLN). Umowy te zostały zawarte na okres odpowiednio do 1 roku i 10 lat. Warunki tych transakcji nie odbiegają od warunków rynkowych.

Informacje o wydarzeniach po dacie bilansu

Po dacie bilansu, do dnia przekazania raportu, nie nastąpiły żadne istotne wydarzenia.